

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency

วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2565

Chanin

นายชนินทร์ ล้อเลิศระณะ

ผู้วิจัย

Grail R.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักฉิ้น,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

อรุณ อภินันท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตฤณ ชนานุศักดิ์,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

Vichua Kasmanj

รองศาสตราจารย์วิจิตา รักธรรม,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

มหาวิทยาลัยมหิดล

ศักดิ์สิน สติมานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ สติมานนท์,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากที่ได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ศิริสุข รักถิ่น ที่คอยชี้แนะแนวทางและสร้างแรงบันดาลใจตลอดการดำเนินงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงขอขอบพระคุณคณะอาจารย์วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ทุกท่านที่มอบความรู้ ประสบการณ์ที่มีคุณค่า ตลอดจนแนวคิดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบูรณาการและประยุกต์ใช้กับสารนิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างสม่ำเสมอและตลอดมา ขอขอบคุณรุ่นพี่ร่วมคณะที่ให้การสนับสนุนชี้แนะแนวทางเกี่ยวกับสารนิพนธ์ที่ดี หรือจะเป็นชีวิตการทำงานในภาคหน้าก็ดี ทั้งนี้ผู้วิจัยหวังว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนและงานวิจัยในอนาคต

ชรินทร์ ล้อเลิศรัตะนะ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency

FACTORS INFLUENCING INVESTORS' BEHAVIORS IN CRYPTOCURRENCY

ชรินทร์ ล้อเลิศรัตนะ 6350402

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถื่น, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตฤณ
ธนาอนุศักดิ์, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ สติมานนท์, Ph.D.

บทคัดย่อ

แนวโน้มความสนใจของคนไทยใน Cryptocurrency เพิ่มขึ้นอย่างมากเพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ไม่เพียงแค่นักลงทุนแต่รวมถึงกลุ่มนักลงทุน สถาบันการเงิน และภาครัฐบาล ดังนั้นการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยที่มีประสบการณ์ในการลงทุนใน Cryptocurrency โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก กลุ่มตัวอย่างคนไทยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีประสบการณ์ในการลงทุนใน Cryptocurrency เก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Likert five-point จากกลุ่มตัวอย่าง 413 คน มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า นักลงทุนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ อาชีพ ที่แตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน แต่ไม่พบว่ากลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีความตั้งใจลงทุนเพิ่มแตกต่างกัน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรต้นพบว่า (1) ปัจจัยด้านการกระทำตามส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจและการเสพติดการซื้อขายมากที่สุด (2) ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากที่สุด (3) ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากที่สุด (4) และปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงจะส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากที่สุด รวมถึงเมื่อพิจารณาตัวแปรกำกับพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจและการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ส่งผลต่อขนาดและทิศทางของอิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระ

คำสำคัญ: Cryptocurrency/ การกระทำตาม/ การเปลี่ยนความตั้งใจ/ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม/ การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ/ โควิด-19

สารบัญ

	หน้า
หน้ากิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง _____	ช
สารบัญรูปภาพ _____	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย	3
1.3 ขอบเขตงานวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
2.1.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุนใน Cryptocurrency	8
2.1.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแผน	9
2.1.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเงินเชิงพฤติกรรม	9
2.1.4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยง	12
2.1.5. สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม	12
2.2. สมมติฐานการวิจัย	13
2.3. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติที่จะได้รับจากงานวิจัย	20
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	22
3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
3.2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
3.2.1. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	24
3.2.2. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3. การวิเคราะห์ข้อมูล	29
3.4. ข้อจำกัดว่าด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency	32
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency	34
4.3 ข้อมูลพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency	41
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1.1 – 16.7	43
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	90
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	90
5.1.1 ลักษณะทางประชากร	90
5.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency	92
5.1.3 อิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยง ที่มีผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สภาวะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	95
5.1.4 อิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยง ที่มีผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	97

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 ประโยชน์เชิงทฤษฎี (Theoretical Contribution)	101
5.3 การประยุกต์ใช้เชิงกลยุทธ์	101
5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	105
บรรณานุกรม	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	25
4.1	ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เกยลงทุนใน Cryptocurrency	33
4.2.1	ข้อมูลทั่วไปด้านประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุน	34
4.2.2	ข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency	35
4.2.3	ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคลที่มีอิทธิพลที่ทำให้เริ่มลงทุนใน Cryptocurrency	36
4.2.4	ข้อมูลทั่วไปด้านช่องทางในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency	36
4.4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจโดยปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	77
4.4.17	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	80
4.4.18	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวกโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	82
4.4.19	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพติดการซื้อขายโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	85
4.4.20	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	87
4.2.10	ข้อมูลทั่วไปด้าน Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency	39
4.2.11	ข้อมูลทั่วไปด้านประเภท Cryptocurrency ที่สนใจจะลงทุน	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.4.1	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีเพศแตกต่างกัน	43
4.4.2	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน	46
4.4.3	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน	49
4.4.4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน	53
4.4.5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีอาชีพแตกต่างกัน	57
4.4.6	อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ	61
4.4.7	อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม	62
4.4.8	อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวก	63
4.4.9	อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขาย	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.4.10	อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เก็งกำไรใน Cryptocurrency ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจ	65
4.4.11	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	66
4.4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	68
4.4.13	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวก โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	70
4.4.14	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	72
4.4.15	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	75
4.4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	77
4.4.17	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.4.18	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวกโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	82
4.4.19	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพยาเสพติดการซื้อขายโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	85
4.4.20	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	87

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนหรือเคยลงทุนใน Cryptocurrency	17
2.2	กรอบแนวคิดสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยลงทุนใน Cryptocurrency	20
4.4.1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติและการรับรู้ความเสี่ยง กับการเปลี่ยนความตั้งใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	67
4.4.2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติและการรับรู้ความเสี่ยง กับความตั้งใจลงทุนเพิ่มของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	70
4.4.3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการบอกต่อในเชิงบวกของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	73
4.4.4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเสพติดการซื้อขายของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	75
4.4.5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองและพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา กับความเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ	77

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
4.4.6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเปลี่ยนความตั้งใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	80
4.4.7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง กับการตั้งใจลงทุนเพิ่มของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	82
4.4.8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการบอกต่อในเชิงบวกของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	85
4.4.9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเสพติดการซื้อขายของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	87
4.4.10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง กับการเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ	89

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ระบบการแลกเปลี่ยนสิ่งของต่อสิ่งของ (Barter System) เป็นจุดเริ่มต้นของวิวัฒนาการของการแลกเปลี่ยนของมนุษย์มีการบันทึกไว้เป็นครั้งแรกในยุคสมัยอียิปต์ แต่การแลกเปลี่ยนด้วยสิ่งของต่อสิ่งของก็ประสบกับอุปสรรคอย่าง การเสื่อมสภาพของสินค้าที่ไม่เท่ากัน ต้นทุนที่ต้องหาบุคคลที่มีความต้องการแลกเปลี่ยนเหมือนกัน ความยุ่งยากในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน นำมาซึ่งการคิดค้นการใช้สื่อกลางในการแลกเปลี่ยน โดยในช่วงแรกผู้คนในแถบมหาสมุทรอินเดียใช้เปลือกหอยเบี้ยในการแลกเปลี่ยน การพัฒนาระบบสื่อกลางได้ปรับเปลี่ยนเป็นการนำโลหะมีค่า เช่น ทองสัมฤทธิ์ เงิน ทองคำ และอื่น ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายพึงพอใจมาใช้แลกเปลี่ยนกัน จนกระทั่งเงินเริ่มใช้ตัวแลกเปลี่ยนที่ทำจากกระดาษในการแลกเปลี่ยนเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 1833 และการพิมพ์ธนบัตรอย่างเป็นทางการเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2204 ที่สวีเดน ซึ่งในภายหลัง พ.ศ. 2403 บริษัทเวสต์เทิร์นยูเนียนให้บริการ โอนเงินทางโทรเลข เป็นรูปแบบเงินตราอิเล็กทรอนิกส์ นำมาซึ่งการพัฒนาในรูปแบบการใช้งานบัตรเครดิตและการชำระเงินแบบไม่ต้องสัมผัส ในปี พ.ศ. 2489 และ พ.ศ. 2551 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ไรกีดีเงินตรา (Fiat Currency) ที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลว่าชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย และมีมูลค่าอ้างอิงตามน้ำหนักของโลหะมีค่าของรัฐบาลถือครอง ซึ่งเป็นผู้ควบคุมอุปทานของเงินตราทั้งหมด แต่เนื่องจากโลหะมีค่าเหล่านี้มีอยู่อย่างจำกัด (Scarcity) สัดส่วนของเงินตราและโลหะมีค่าที่ใช้อ้างอิงมูลค่าได้ถูกปรับลดเป็นครั้งแรกในสมัยจักรวรรดิโรมัน และลดลงอย่างต่อเนื่องจากการผลิตเงินตราออกมาสู่ระบบเศรษฐกิจจนกระทั่งใช้ทองคำเพียงครั้งเดียวในการค้ำมูลค่าของเงินตรา ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อเงินตราในยุคสมัยนั้นอย่างมาก และนับเป็นสาเหตุหนึ่งที่ต้องทำให้จักรวรรดิโรมันต้องล่มสลายลงในที่สุด เมื่อเวลาผ่านไปกลุ่มคนที่ไม่มีความเชื่อมั่นต่อเงินตราสกุลหลัก หรือเงินตราที่ออกโดยรัฐบาลมีมากขึ้น ประกอบกับการขาดประสิทธิภาพของการบริหาร และกลไกต่าง ๆ ของระบบการเงิน รวมทั้งการพัฒนาและความสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่มากขึ้น และความต้องการใช้งานเฉพาะด้าน เพื่อลดการพึ่งพาระบบการเงินที่มีรัฐบาลควบคุมอยู่ลง จึงเป็นจุดเริ่มต้นของ Cryptocurrency (พรชัย ชุนหจินดา, 2561)

Cryptocurrency หรือสินทรัพย์ดิจิทัลรูปแบบหนึ่ง เป็นรูปแบบชำระเงินแบบ Peer-to-Peer (P2P) โดยไม่ต้องทำธุรกรรมผ่านคนกลางอย่างธนาคาร หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งถูกเสนอขึ้นครั้งแรกโดย Nakamoto (2008) เรียกว่า Bitcoin ซึ่งต้องการที่จะเป็นทางเลือกสกุลเงินใหม่จากเงินตราทั่วไป (Fiat Currency) อย่างดอลลาร์สหรัฐ โดย Bitcoin จะมีข้อดีประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมที่ต่ำหรือไม่มีเลย การควบคุมการผลิตด้วยอัลกอริทึมทางคณิตศาสตร์ และความโปร่งใสของข้อมูลธุรกรรมต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ด้วยความสำเร็จของ Bitcoin เป็นการจุดประกายให้เกิดการแลกเปลี่ยนสกุลเงินดิจิทัลทางเลือกใหม่ ๆ อีกมากมาย โดยจะเรียกกันว่า Altcoins (Alternative Coins) แต่การเกิดใหม่ของ Altcoin ก็ไม่สามารถทำลายบทบาทที่โดดเด่นของ Bitcoin ได้ หมายความว่าในตลาด Cryptocurrency การเคลื่อนไหวของแนวโน้มของราคาจะนั้น Bitcoin เปรียบเสมือนดัชนีบ่งบอกแนวโน้มของตลาด Cryptocurrency พร้อมกันนี้ความนิยมและความสนใจจากสาธารณชนก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (Kristoufek, 2015) โดยปัจจุบันจำนวน Cryptocurrency เพิ่มขึ้นอย่างมากจากไม่กี่เหรียญดิจิทัลไม่กี่เหรียญในปี 2013 เป็นมากกว่า 10,000 เหรียญในปี 2022 แต่อย่างไรก็ตามแม้จำนวนเหรียญจะเติบโตอย่างมากแต่จำนวนเหรียญเพียง 20 อันดับแรกนั้นมีมูลค่าคิดเป็นเกือบ 90 เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าของตลาด Cryptocurrency ทั้งหมด จากการเปิดกว้างในการสร้างสกุลเงินดิจิทัล (Number of Crypto Coins 2013-2022 | Statista, 2013) อีกทั้งมูลค่าตลาด Cryptocurrency ก็เติบโตอย่างต่อเนื่องจนในช่วงต้นปี 2021 มูลค่าตลาดสูงถึง 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และมูลค่าตลาดสูงสุดที่เกือบ 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (Global Cryptocurrency Market Charts | CoinMarketCap, 2022) ซึ่งแสดงถึงการได้รับความสนใจจากนักลงทุน สถาบันการเงิน และภาครัฐบาลมากขึ้น ทั้งการเข้ามาเก็งกำไรหรือการมองหาโอกาสในการลงทุนใหม่ ๆ หรือสถาบันการเงินที่ต้องปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อความอยู่รอดกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป จนกระทั่งรัฐบาลที่ต้องการจะควบคุมความไม่ชอบมาพากลของการกระทำผิดทางกฎหมายผ่าน Cryptocurrency เป็นต้น จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกแรกส่งผลให้นักลงทุนทั่วโลกเกิดความวิตกกังวล จนเกิดการเทขายตราสารทางการเงินแทบทุกชนิด ไม่เว้นแต่ Cryptocurrency อย่าง Bitcoin ที่ร่วงต่ำลงมามากกว่า 50% ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 แต่อย่างไรก็ดีภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 ราคากลับฟื้นตัวอย่างรวดเร็วมากกว่า 200% (โควิด 19 กับผลกระทบต่อสินทรัพย์ดิจิทัล และบิทคอยน์ | Zipmex.com, 2022) ในภาพรวมของการผันผวนของราคา Cryptocurrency ที่สูง กลับเป็นที่นิยมอย่างมากในประเทศกำลังพัฒนา โดยคนไทยมีสัดส่วนต่อประชากรผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นผู้ถือครอง Cryptocurrency มากเป็นอันดับ 1 ของโลก (Digital Global Overview Report, 2022) แม้ภายใต้บริบทประเทศไทยในปัจจุบัน ยังไม่ยอมรับการใช้ Cryptocurrency

เพื่อชำระสินค้าและบริการแทนเงินบาท จากความผันผวน และความเสี่ยงทางไซเบอร์ต่าง ๆ ซึ่งไม่มีมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคหากเกิดการโจรกรรมทางไซเบอร์เกิดขึ้น (Cryptocurrency ศึกษาให้เข้าใจก่อนลงทุน | ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2022) และการศึกษาในต่างประเทศพบว่า การซื้อขาย Cryptocurrency มีความสัมพันธ์กับการพนัน (Mills et al., 2019) โดยสาเหตุมาจากตลาดซื้อขายที่เปิด 24 ชั่วโมง ความผันผวนที่รุนแรง และอิทธิพลทางสังคม (Delfabbro et al., 2021) อีกทั้ง Kristoufek (2015) และ Mendoza-Tello et al. (2018) ระบุว่าปัจจัยที่ทำให้ราคาของ Cryptocurrency มีความผันผวนสูงเกิดจากการรับรู้บรรทัดฐานใหม่ของผู้คนบนโลกออนไลน์และทัศนคติในทิศทางเชิงบวกต่อ Cryptocurrency นำมาซึ่งพฤติกรรมการกระทำตาม (Herding) การพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic) และพฤติกรรมจากความคาดหวัง (Prospect) ต่อมูลค่าของ Cryptocurrency ในอนาคต จึงเป็นสาเหตุในการกระตุ้นการเกิดฟองสบู่ในที่มีการเทขายอย่างหนักในอดีตที่ผ่านมา แต่ก็เป็นปัจจัยเพียงส่วนหนึ่ง Kristoufek (2015) ยังระบุว่ายังมีปัจจัยพื้นฐาน เช่น การใช้งานในการแลกเปลี่ยน ปริมาณของ Bitcoin ที่มีจำกัด และระดับราคานั้นจะมีบทบาทต่อราคา Bitcoin ในระยะยาว

อย่างไรก็ดีจากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นพบวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยใน Cryptocurrency น้อยอยู่ จึงเป็นที่มาของการศึกษานี้ โดยนำเสนอแบบจำลองที่ครอบคลุมมุมมองของนักลงทุนชาวไทยด้วยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) การเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral Finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยหรือไม่อย่างไร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง บริษัทตัวกลางในการแลกเปลี่ยน รวมถึงหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อประโยชน์แก่นักลงทุนในตลาด Cryptocurrency

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยใน Cryptocurrency

1.2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรกำกับ ประกอบด้วย การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ และการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยที่เคยและไม่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ตัวแปรกำกับ (Moderators) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้

1.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ประกอบด้วย ทักษะคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง

1.3 ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ประกอบด้วย การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพา ประสบการณ์ที่ผ่านมา และพฤติกรรมจากความคาดหวัง

1.4 ปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยง

2. ตัวแปรกำกับ (Moderators)

2.1 ปัจจัยการรับรู้ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ และการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19

3. ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

3.1 พฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยในCryptocurrency ประกอบด้วย ความตั้งใจในการลงทุน การเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย ความเร็วในการตัดสินใจ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือ คนไทยที่มีประสบการณ์และที่ไม่มีประสบการณ์ในการลงทุนใน Cryptocurrency

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 เป็นประโยชน์แก่ผู้พัฒนา หรือนักลงทุนที่กำลังพัฒนาหรือกำลังศึกษา Cryptocurrency ให้ตรงกับความต้องการของตลาด

1.4.2 เป็นประโยชน์แก่บริษัทซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency รัฐบาลและหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับ Cryptocurrency และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่กำลังตัดสินใจจะลงทุนหรือให้การสนับสนุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

Fiat Currency หมายถึง เงินที่ออกโดยธนาคารกลางซึ่งไม่มีการค้ำประกันด้วยทอง และรัฐบาลออกกฎหมายรองรับให้สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำอีกทั้งช่วยให้สามารถควบคุมสภาพเศรษฐกิจได้ง่าย ดังนั้นมูลค่าของ Fiat currency จึงมักจะขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเงินของธนาคารกลาง

Cryptocurrency หมายถึง สกุลเงินดิจิทัลหรือรูปแบบหนึ่งของสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการเข้ารหัสซึ่งใช้อัลกอริทึมทางคณิตศาสตร์ในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและธุรกรรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมาก โดยโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ (Decentralized) นี้ทำให้ Cryptocurrency สามารถอยู่นอกเหนือการควบคุมของรัฐบาลได้ ซึ่งจะมีข้อดีในเรื่องของความเป็นส่วนตัว ค่าธรรมเนียมที่ถูกลงกว่าธนาคาร และระบบบล็อกเชนที่มีความปลอดภัยจากการโจรกรรมทางไซเบอร์ค่อนข้างสูง ข้อเสียคือ ความผันผวนของราคา ใช้พลังงานไฟฟ้าในการผลิตสูง จนถึงการใช้ในกิจกรรมของอาชญากรรมต่าง ๆ

Bitcoin (BTC) หมายถึง สกุลเงินดิจิทัลชนิดแรกที่สร้างขึ้นโดยบุคคลที่ใช้นามแฝง Nakamoto (2008) ต้องการแก้ไขปัญหาของค่าธรรมเนียมที่ซ้ำซ้อนของเงิน Fiat และต้องการหลุดออกจากการควบคุมนโยบายทางการเงินของรัฐบาลสหรัฐที่ขึ้นอยู่กับบุคคลไม่กี่คน โดยใช้ค่าธรรมเนียมที่ต่ำกว่าจากการแลกเปลี่ยนโดยไม่ต้องอาศัยคนกลาง การกระจายอำนาจในการตรวจสอบธุรกรรมรวมถึงการจำกัดจำนวนการผลิตที่ 21 ล้านเหรียญ ถึงแม้ Bitcoin จะไม่มีลักษณะทางกายภาพ มีเพียงยอดจำนวน Bitcoin ในบัญชีสาธารณะ (Public key) ที่ทุกคนสามารถเข้ามาตรวจสอบได้ แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ซึ่งต้องอาศัยรหัสส่วนตัว (Private key) ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะจัดเก็บและทำงานอยู่บนระบบบล็อกเชน (Blockchain) ในปัจจุบัน Bitcoin เป็นสกุลเงินดิจิทัลที่มีมูลค่าใหญ่ที่สุดในตลาดสกุลเงินดิจิทัล และเป็นแรงบันดาลใจให้เกิด Cryptocurrency อื่น ๆ

Altcoin หมายถึง สกุลเงินดิจิทัลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ Bitcoin เป็นการรวมกันของสองคำคือ “Alternative” และ “Coin” ซึ่ง Altcoin บางตัวก็มีลักษณะเฉพาะเหมือน Bitcoin แต่ก็มีลักษณะที่แตกต่างกันไป อย่างเช่น การใช้อัลกอริทึมในการทำฉันทมติในการโหวตทิศทางของแพลตฟอร์มโดยอ้างอิงจากจำนวนเหรียญที่ถือ หรือการสร้างความแตกต่างจาก Bitcoin โดยการเพิ่มความสามารถใหม่อย่างเช่น Smart Contracts เป็นต้น

Blockchain หมายถึง ฐานข้อมูลรูปแบบกระจายศูนย์การควบคุมที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโหนด (Node) ของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยบล็อกเชนจะจัดเก็บข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบดิจิทัล บล็อกเชนเป็นที่รู้จักกันดีในบทบาทสำคัญของระบบสกุลเงินดิจิทัลอย่าง Bitcoin สำหรับการเก็บข้อมูลธุรกรรมต่าง ๆ ไว้อย่างปลอดภัยจากการเข้ารหัสและการกระจายอำนาจในการตรวจสอบข้อมูลธุรกรรม ซึ่งจะช่วยให้มีความเที่ยงตรงของการทำธุรกรรมจากการไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขข้อมูลได้ และช่วยสนับสนุนความไว้วางใจในการทำธุรกรรมโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยคนกลาง

Peer-to-peer (P2P) หมายถึง การแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันข้อมูล หรือสินทรัพย์บางอย่างระหว่างบุคคล โดยไม่มีคนกลางในการช่วยทำให้ธุรกรรมเป็นไปตามที่ตกลง โดยอาศัยเพียงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับการซื้อขายสกุลเงินดิจิทัล

Smart Contracts หมายถึง สัญญาระหว่างบุคคลกับบุคคลที่เชื่อถือได้ ไม่จำเป็นต้องระบุตัวตน ไม่จำเป็นต้องอาศัยคนกลาง ระบบกฎหมาย หรือกลไกอื่น ๆ จากภายนอก ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยตัวของมันเองได้ โดยมีเงื่อนไขข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่สร้างขึ้นด้วยโค้ดคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อตกลงและโค้ดคอมพิวเตอร์ระหว่างสองบุคคลจะถูกกระจายออกสู่เครือข่ายบล็อกเชน และบล็อกเชนจะเก็บข้อมูลไว้ทุก ๆ โหนด (Node) เพื่อดำเนินการให้เป็นที่ประจักษ์ว่าสองบุคคลได้มีข้อตกลงหรือการแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งสัญญาอัจฉริยะ (Smart Contracts) นี้เองที่ปรับใช้กับบล็อกเชนทำให้ธุรกรรมสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ มีความโปร่งใสของข้อมูล และไม่สามารถแก้ไขข้อมูลที่ดำเนินไปแล้วได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมเป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนใน Cryptocurrency (Cryptocurrency Investment)
- 2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior)
- 2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance)
- 2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk)
- 2.1.5 สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุนใน Cryptocurrency

การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลหรือ Cryptocurrency มีลักษณะที่แตกต่างออกไปจากสินทรัพย์ทางการเงินแบบดั้งเดิมอย่างทองคำ หรือดอลลาร์สหรัฐ (Baur et al., 2018) การเคลื่อนไหวของราคา Cryptocurrency มักจะมีการเคลื่อนไหวตอบสนองกับราคาของ Bitcoin เปรียบเสมือน Bitcoin เป็นดัชนีที่สำคัญของราคา Cryptocurrency อื่น ๆ (Kristoufek, 2015) ซึ่งในปัจจุบันความผันผวนของราคา Cryptocurrency ยังเป็นที่ถกเถียงถึงความไม่เหมาะสมต่อการนำมาเป็นเครื่องมือในการลงทุน ซึ่งมีลักษณะของการเก็งกำไรอย่างมาก แต่คุณสมบัติของผลตอบแทนของ Bitcoin นั้นมีลักษณะแตกต่างจากสินทรัพย์ทั่วไปมาก ดังนั้นจึงให้ประโยชน์ในเรื่องของการกระจายความเสี่ยงที่ดีในช่วงเวลาที่ปกติและทั้งไม่แน่นอนได้ (Baur et al., 2018) การศึกษาของ Ciaian et al. (2016) และ Dyhrberg (2016) พบว่าความสามารถในการป้องกันความเสี่ยงของ Bitcoin สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของหุ้น

และเงินดอลลาร์ได้ในระยะสั้น แต่อย่างไรก็ตามการลงทุนใน Cryptocurrency ยังไม่พบการวิจัยที่บ่งชี้ถึงปัจจัยกำหนดราคาหรือการทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการลงทุนที่ชัดเจน

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมตามแผน

ความตั้งใจทางพฤติกรรมถูกกำหนดได้ด้วยปัจจัยสามประการ ประกอบด้วย ทักษะคิดต่อพฤติกรรม บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยทักษะคิดที่ดีและบรรทัดฐานของบุคคลที่สนับสนุนสร้างแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ แต่ความตั้งใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมว่ามีความสามารถมากพอที่จะสามารถบรรลุความตั้งใจนั้นได้ (Ajzen, 2020)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตามแผนและการยอมรับการใช้ Bitcoin ของคนจีน พบว่า การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มีส่วนในการกระตุ้นให้เกิดทัศนคติและบรรทัดฐานของบุคคลที่เพิ่มขึ้นต่อการยอมรับการใช้ Bitcoin ของคนจีน (Anser et al., 2020) และการศึกษาความสัมพันธ์พฤติกรรมตามแผนและความตั้งใจในการใช้ Bitcoin พบว่า ทักษะคิดต่อ Bitcoin เป็นเงินรูปแบบใหม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้ Bitcoin รวมถึงบรรทัดฐานและการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมนั้นมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อ Bitcoin ด้วยในฐานะตัวแปรคั่นกลาง (Kim, 2021) รวมถึงการศึกษาความตั้งใจในการลงทุนในตลาดหุ้นอินเดียพบว่าทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้ประสิทธิภาพทางการเงินของตน มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการลงทุนในทิศทางเดียวกัน (Fatima et al., 2018) โดย Ajzen (2020) ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงตัวแปรระหว่างการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนและการรับรู้ประสิทธิภาพทางการเงินของตนนั้นไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากการเป็นการอ้างถึงความเชื่อของบุคคลนั้นว่าตนมีความสามารถเพียงพอที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดมีผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า ทักษะคิด บรรทัดฐาน และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความตั้งใจ

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเงินเชิงพฤติกรรม

การเงินเชิงพฤติกรรมเป็นการศึกษาประยุกต์ใช้เรื่องจิตวิทยากับการเงิน โดยเน้นการศึกษาไปที่สาเหตุของการเกิดอคติในการตัดสินใจของการลงทุน ที่ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าในตลาด บทบาทของการเก็งกำไร การไหลของความมั่งคั่งจากนักลงทุนที่มีเหตุผลไปยังนักลงทุนที่มี

เหตุผลน้อยกว่าหรือมีอคติบางอย่างของเหตุผลหรืออารมณ์ในการตัดสินใจ การใช้ประโยชน์จากราคาที่ไร้เสถียรภาพและสามารถกระตุ้นให้เกิดการประเมินค่าผิดพลาดได้ง่าย (Hirshleifer, 2015)

Tversky and Kahneman (1974) แบ่งพฤติกรรมการพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristics) เป็น 3 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ ความพร้อมใช้งาน (Availability) การเป็นตัวแทน (Representativeness) และ การยึดติด (Anchoring) ซึ่งปัจจุบันแนวคิด Heuristic ได้รับความนิยมและแพร่หลาย มีพฤติกรรมมากมายเพื่ออธิบายเกี่ยวกับอคติเชิงพฤติกรรมนี้ โดย Pompian (2012) กล่าวว่าอคติที่ทำให้การตัดสินใจทางการเงินอย่างไม่มีเหตุผลของคนมีสาเหตุมาจาก 2 สาเหตุ ได้แก่ การใช้เหตุผลตัดสินใจจากความรู้อันไม่ถูกต้อง หรือการใช้เหตุผลตัดสินใจจากอารมณ์ ความรู้สึกขณะนั้น หรือการใช้เหตุผลตัดสินใจอาจเกิดขึ้นจากทั้ง 2 สาเหตุ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic) และพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหุ้นพบว่า นักลงทุนที่มีความมั่นใจเกินไป (Overconfidence bias) ซึ่งเป็นพฤติกรรมหนึ่งในพฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากความมั่นใจเกินไปส่งผลให้ประสิทธิภาพการลงทุนลดลง (Ahmad & Shah, 2020) และการศึกษาความพร้อมใช้งาน (Availability) และการเป็นตัวแทน (Representativeness) ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจลงทุนในมุมมองอนาคต (Long-term orientation) ของนักลงทุนป้ากีสถานในทิศทางตรงกันข้ามและทิศทางเดียวกันตามลำดับ (Khan et al., 2021)

แนวคิดของการกระทำตาม (Herding) ในทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน หมายถึง กระบวนการที่ผู้ได้เสียกับภาวะเศรษฐกิจเลียนแบบการกระทำของกันและกัน หรือตัดสินใจบนพื้นฐานของการกระทำของผู้อื่น (Nofsinger and Sias, 1999) เหตุผลเบื้องหลังของการกระทำตามอาจมีความหลากหลาย อย่างการกระทำตามของนักลงทุนสถาบันด้วยเหตุผลเกี่ยวกับมูลค่าผลตอบแทนและชื่อเสียง ส่วนนักลงทุนรายย่อยอาจไม่มีเหตุผลและการกระทำตามนั้นเกิดจากหลักจิตวิทยาตลาดหรือความเห็นของสังคม ซึ่งผลลัพธ์ยังเป็นข้อถกเถียงกันว่ากระทำตามอาจจะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามนักเศรษฐศาสตร์บางคนแนะนำว่าอาจทำให้ราคาไร้เสถียรภาพและนำไปสู่ภาวะฟองสบู่ในตลาดการเงิน (Spyrou, 2013)

การศึกษาพฤติกรรมการกระทำตามในตลาด Cryptocurrency พบว่ามีการกระทำตามในตลาด Cryptocurrency ในช่วงตลาดขาลง (Choi et al., 2022) หรือได้รับผลกระทบการสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความไม่แน่นอน (Bouri et al., 2019) และ Cryptocurrency ที่มีมูลค่าตลาดเล็กมีพฤติกรรมกระทำตามมาก (Vidal-Tomás et al., 2019) ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลา และมีลักษณะผูกพันกับ

ดัชนี Bloomberg consumer comfort ซึ่งหมายความว่าเมื่อนักลงทุนรู้สึกไม่สบายใจ พวกเขามักจะเพิกเฉยต่อความเป็นไปได้ในอนาคต แล้วกระทำตามแนวโน้มของตลาดแทน (Amirat et al., 2020) ภายใต้สถานการณ์อย่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีส่วนทำให้พฤติกรรมกระทำตามเพิ่มขึ้น (Mandaci et al., 2022) และมีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลา หรือการกระทำตามมีการลดลงในเวลาต่อมา (Yarovaya et al., 2021) สำหรับการศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดการกระทำตาม (Herding) และพฤติกรรมการลงทุนพบว่าการกระทำตามส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมของนักลงทุน (Al-mansour, 2020) (Mahmood et al., 2016)

ทฤษฎีพฤติกรรมจากความคาดหวัง (Prospect theory) ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นโดย Kahneman & Tversky (1979) และ Tversky & Kahneman (1992) เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมกล่าวถึง การตัดสินใจของมนุษย์ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ของทางเลือก แต่จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ประสบหรือ Heuristic บางอย่าง โดยมนุษย์มีลักษณะที่จะหลีกเลี่ยงการสูญเสีย (Risk-Averse) เมื่อตัวเลือกที่จะเสี่ยงนั้นมีโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่แน่ชัดมากกว่า กลับกันมนุษย์จะมีลักษณะที่จะมองหาความเสี่ยง (Risk-Seeking) เมื่อตัวเลือกที่จะเสี่ยงนั้นมีแต่การสูญเสียจึงเลือกที่จะเสี่ยงมากขึ้นเพื่อจะไม่อยากสูญเสีย ซึ่งนำมาอธิบายในโมเดลรรถประโยชน์ที่คาดหวัง (Expected utility hypothesis) ได้ว่ามนุษย์โดยธรรมชาติมีลักษณะของ Loss aversion หรือการหลีกเลี่ยงที่จะสูญเสีย แต่ด้วยความไม่สมมาตรของการหลีกเลี่ยงที่จะสูญเสียนั้น ทำให้การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนนั้น ไม่ใช่การตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด (Optimal decision) โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แยกพิจารณาเป็นสองตัวแปรย่อย ประกอบด้วย พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เนื่องจากตัวแปรพฤติกรรมความคาดหวังมีการแสดงถึงพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกัน 2 ทิศทาง ทำให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจะไม่สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างชัดเจน

การศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีพฤติกรรมจากความคาดหวัง (Prospect) และพฤติกรรมการลงทุนใน Cryptocurrency ของนักลงทุนปากีสถานพบว่า พฤติกรรมจากความคาดหวังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการลงทุน อย่างความตั้งใจที่จะลงทุน โดยคนจะพึงพาประสบการณ์จากอดีตอย่างการประสบความสำเร็จจากการลงทุนจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มเป็นผู้มองหาความเสี่ยงมากขึ้นและเพิ่มระดับความตั้งใจการลงทุนขึ้นไปอีก อีกนัยหนึ่งหากประสบการณ์จากการลงทุนนั้นสูญเสีย บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและลดระดับความตั้งใจลง (Al-mansour, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในตลาดหุ้นพบว่าพฤติกรรมจาก

พฤติกรรมจากความคาดหวังมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการลงทุนของนักลงทุนป้ากีสถาน (Mahmood et al., 2016) ซึ่งการศึกษาความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการลงทุนและความตั้งใจในการลงทุนโดย Trang & Tho (2017) พบว่าประสิทธิภาพจากการลงทุนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการลงทุน

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยง

การรับรู้ความเสี่ยง คือ ความรู้สึกไม่แน่นอนต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นไปในทิศทางที่ขัดกับผลประโยชน์ที่คาดหวัง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการรับรู้ถึงประโยชน์จากการใช้และความตั้งใจในการซื้อสินค้า (Peter et al., 1976) ส่วนในบริบทการใช้ Cryptocurrency ในการชำระเงินจะหมายถึง ความคาดหวังของความสูญเสียที่มาพร้อมกับการใช้ Cryptocurrency ในการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Mendoza-Tello et al., 2018) และในมิติของการลงทุน Diacon et al. (2001) ได้แบ่งการรับรู้ความเสี่ยงของการลงทุนเป็น 3 มิติ ได้แก่ ความไม่ไว้วางใจต่อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือตัวแทนทางการเงิน ผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่ไม่พึงประสงค์ และความผันผวนของผลตอบแทน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทิศทางตรงกันข้าม (Anser et al., 2020)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยงกับพฤติกรรมการลงทุนใน Cryptocurrency พบว่าการรับรู้ความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความตั้งใจลงทุนใน Cryptocurrency ของนักศึกษาป้ากีสถาน แต่มีลักษณะที่เป็นทิศทางเดียวกันหรือนักศึกษาป้ากีสถานมีพฤติกรรมเมินเฉยต่อการรับรู้ความเสี่ยง (Jariyapan et al., 2022) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Anser et al. (2020) ว่าการรับรู้ความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมยอมรับการใช้ Bitcoin ในทิศทางตรงกันข้าม อีกทั้งส่งผลทางอ้อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจนำ Bitcoin ไปใช้และพฤติกรรมการยอมรับการใช้ Bitcoin พบว่าการรับรู้ความเสี่ยงที่สูงขึ้นเกี่ยวกับ Bitcoin ทำให้การยอมรับการใช้ Bitcoin ลดลง แม้ว่าจะมีความตั้งใจนำ Bitcoin ไปใช้นั้นจะสูงก็ตาม อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ Mendoza-Tello et al. (2018) กลับพบว่า การรับรู้ความเสี่ยงของ Cryptocurrency นั้นไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจนำ Cryptocurrency ไปใช้ เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์มากพอ อีกทั้งทราบถึงความเสี่ยงเป็นอย่างดี

2.1.5 สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษามุมมองต่อ Cryptocurrency ที่พบหลัก ๆ ที่นำมาอธิบายพฤติกรรมสามารถแบ่งออกเป็น 2 มุมมอง ประกอบด้วย การยอมรับเทคโนโลยี (TAM&UTUAT) และทฤษฎีตามแผน

(TPB) ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาในมุมมองของทฤษฎีตามแผน (TPB) จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เกี่ยวกับทฤษฎีตามแผน (TPB) ปัจจัยการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived risk) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency สำหรับช่องว่างในการวิจัย (Research gap) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนักลงทุนในตลาด Cryptocurrency เป็นเรื่องใหม่สำหรับบริบทของไทย ยังไม่พบหรือมีเอกสารจำนวนที่จำกัดของการศึกษาที่ผ่านมา แตกต่างจากในต่างประเทศที่มีแนวโน้มการศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นี้ ผู้วิจัยเสนอว่า การศึกษาเพิ่มเติมโดยมุ่งเน้นศึกษาในบริบทของไทย

2.2 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนหรือเคยลงทุนใน Cryptocurrency แสดงได้ ดังนี้

2.2.1 ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะประชากรของนักลงทุนชาวไทยกับพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยต่อ Cryptocurrency

สมมติฐานที่ 1 นักลงทุนชาวไทยที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานะการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ จะมีพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยต่อ Cryptocurrency ที่แตกต่างกัน

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเปลี่ยนความตั้งใจ (Switch Intention)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม (Reinvestment Intention)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเสพติดการซื้อขาย (Addiction to trading)

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขาย

2.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจ

2.2.7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเปลี่ยนความตั้งใจ (Switch Intention)

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเปลี่ยนความตั้งใจ

2.2.8 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม (Reinvestment Intention)

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

2.2.9 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.10 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเสพติดการซื้อขาย (Addiction to trading)

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเสพติดการชื้อขาย

2.2.11 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

2.2.12 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเปลี่ยนความตั้งใจ (Switch Intention)

สมมติฐานที่ 12 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเปลี่ยนความตั้งใจ

2.2.13 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม (Reinvestment Intention)

สมมติฐานที่ 13 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม

พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

2.2.14 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

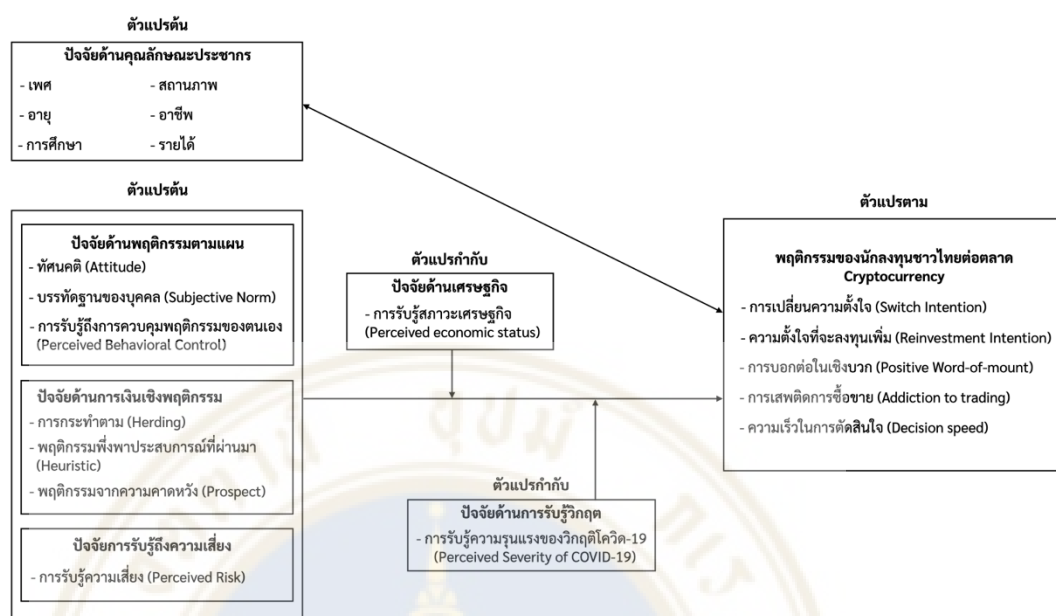
สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.15 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการเสพติดการซื้อขาย (Addiction to trading)

สมมติฐานที่ 15 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเสพติดการซื้อขาย

2.2.16 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนหรือเคยลงทุนใน Cryptocurrency

สมมติฐานการวิจัยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยลงทุนใน Cryptocurrency แสดงได้ดังนี้

2.2.17 ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะประชากรของนักลงทุนชาวไทยกับพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยต่อ Cryptocurrency

สมมติฐานที่ 17 นักลงทุนชาวไทยที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานะการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ จะมีพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยต่อ Cryptocurrency ที่แตกต่างกัน

2.2.18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความตั้งใจในการลงทุน (Investment Intention)

สมมติฐานที่ 18 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการลงทุน

2.2.19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

สมมติฐานที่ 19 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.20 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 20 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจ

2.2.21 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความตั้งใจในการลงทุน (Investment Intention)

สมมติฐานที่ 21 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจในการลงทุน

2.2.22 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

สมมติฐานที่ 22 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม

ของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้าน การรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.23 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 23 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม ของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้าน การรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

2.2.24 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความตั้งใจในการลงทุน (Investment Intention)

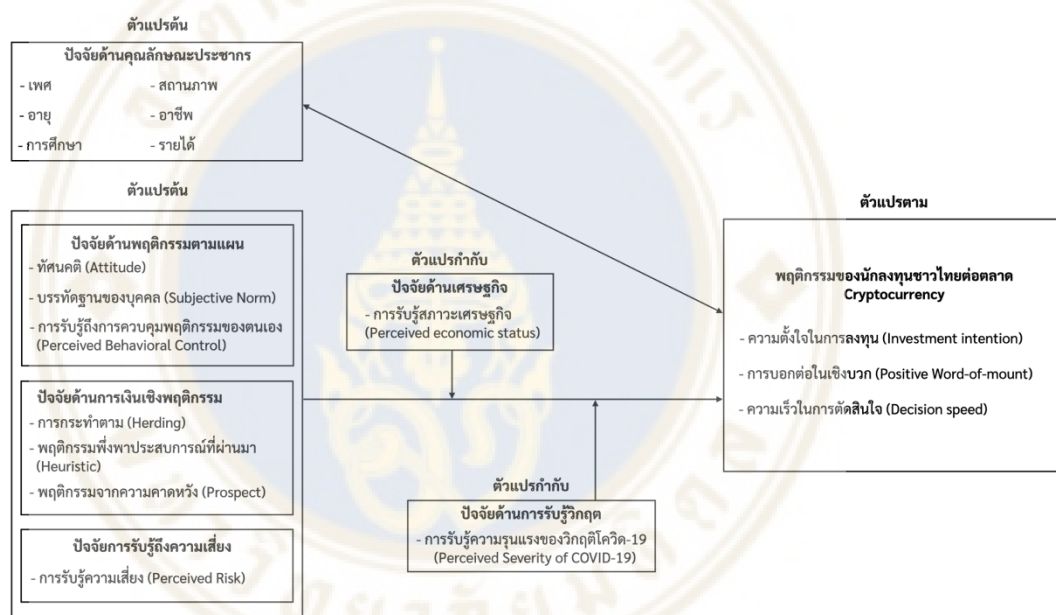
สมมติฐานที่ 24 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปร กำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความ คาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจในการลงทุน

2.2.25 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับการบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)

สมมติฐานที่ 25 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปร กำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความ คาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

2.2.26 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived Severity of COVID-19) เป็นตัวแปรกำกับระหว่างปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance) และการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) กับความเร็วในการตัดสินใจ (Decision speed)

สมมติฐานที่ 26 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

2.3 ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติที่จะได้รับจากงานวิจัย

แนวโน้มความสนใจของคนไทยใน Cryptocurrency เพิ่มขึ้นอย่างมากเพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ไม่เพียงแต่บุคคลธรรมดา รวมไปถึงกลุ่มนักลงทุน สถาบันการเงิน และภาครัฐบาล การศึกษาวิจัยในปัจจุบันมีการนำทฤษฎีตามแผน (TPB) มาช่วยอธิบายความตั้งใจของนักลงทุน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้

ในทางการตลาด อย่างการมุ่งสร้างทัศนคติที่ดีต่อ Cryptocurrency ความพยายามสร้างบรรทัดฐานใหม่ ๆ และสร้างการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่มีความสามารถในการบรรลุดูความตั้งใจมากขึ้น อีกทั้งการลงทุนใน Cryptocurrency ก็เปิดกว้างมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเชื่อว่าปัจจัยการเงินเชิงพฤติกรรม และการรับรู้ความเสี่ยง เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจใน Cryptocurrency ยังเป็นเรื่องที่ใหม่ต่อคนไทยโดยส่วนใหญ่อยู่ และการรับรู้ความเสี่ยงก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ลดทอนพฤติกรรมของนักลงทุนลง ทั้งนี้ในแง่ของประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถใช้เพิ่มเติมชุดความรู้เกี่ยวกับ Cryptocurrency ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ Cryptocurrency เช่น หน่วยงานที่กำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ต่อความเข้าใจ พฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency ของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจออนไลน์ (Online Survey) และมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) โดยรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้ที่สนใจลงทุนใน Cryptocurrency ซึ่งรวมทั้งผู้ที่มีประสบการณ์และผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด ดังนั้นจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบประชากร (กัลยา วาณิชบัญชา, 2549) ซึ่งได้จำนวนเท่ากับ 385 คนต่อ 1 กลุ่มประชากร โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% และเพิ่มจำนวนตัวอย่างอีกประมาณ 5% ของ 385 หรือเท่ากับ 19 คน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนจากตัวอย่าง รวมจำนวนตัวอย่าง 404 คน ทั้งนี้สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการ 2 กลุ่มประชากรตามที่ได้กล่าวในข้างต้น จึงต้องเก็บตัวอย่างทั้งสิ้น 808 คน

การสุ่มตัวอย่างของงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยจะเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenient Sampling) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาเฉพาะประชากรที่มีความสนใจที่จะลงทุนใน Cryptocurrency ทั้งเคยและไม่เคยมีประสบการณ์ของการลงทุนใน Cryptocurrency จะถือเป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ทันที โดยแจกแบบสอบถามผ่าน Google Form ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนที่รู้จักของผู้วิจัยเองและสมาชิกกลุ่มสังคมออนไลน์ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการลงทุน โดยเฉพาะที่อยู่ใน

แพลตฟอร์ม Social media ต่าง ๆ ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) เช่น กลุ่ม Bitcoin Thai Community และ กลุ่มห้องคุยเรื่องหุ้นและการลงทุน เป็นต้น

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถาม โดยประกอบด้วยคำถาม 11 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามคัดกรอง เพื่อคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยและเพื่อแบ่งประเภทของนักลงทุนที่เคยและไม่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ให้สามารถตอบแบบสอบถามในส่วนที่ผู้วิจัยจัดแบ่งไว้ได้อย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 2, 6, 7 และ 11 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและด้านคุณลักษณะประชากร ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Question) แบบมีหลายตัวเลือก โดยแบบสอบถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสอบถามจากหลักเกณฑ์และเหตุผลในการทำวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยและข้อมูลที่ได้นั้นสามารถนำไปใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานได้ ในส่วนของแบบสอบถามด้านคุณลักษณะประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ

ส่วนที่ 3, 4, 5, 8, 9 และ 10 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุนใน Cryptocurrency ตัวแปรกำกับที่มีอิทธิพลกำกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม และพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นการเก็บข้อมูลแบบ Five Likert's scale หรือ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	มาก	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อย	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	1 คะแนน

3.2.1 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ข้อ	คำถาม	Cronbach's alpha	ดัดแปลงมาจาก
พฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior)			
ปัจจัยทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the behavior)			
1	การลงทุนใน Cryptocurrency เป็นความคิดที่ดี	0.919	Akhtar & Das (2018) และ Yazdanpanah et al. (2015)
2	การลงทุนใน Cryptocurrency นั้นมีประโยชน์		
3	การเข้าไปลงทุนใน Cryptocurrency เป็นทางเลือกที่ฉลาด		
4	ฉันชอบแนวคิดของ Cryptocurrency		
ปัจจัยบรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม (Subjective Norm)			
5	บุคคลที่ใกล้ชิดของท่านลงทุนใน Cryptocurrency	0.875	Yazdanpanah et al. (2015)
6	บุคคลที่ท่านนับถือคิดว่า ท่านควรลงทุนใน Cryptocurrency		
7	บุคคลที่มีความสำคัญกับท่านคิดว่า ท่านควรลงทุนใน Cryptocurrency		
ปัจจัยการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (Perceived Behavioral Control)			
8	ถ้าท่านต้องการ ท่านสามารถลงทุนใน Cryptocurrency ได้ทุกเมื่อ	0.878	Yazdanpanah et al. (2015) และ Baker et al. (2007)
9	ท่านมีเงินทุนและความรู้สำหรับการลงทุนใน Cryptocurrency จึงเป็นเรื่องง่ายสำหรับท่านที่จะลงทุน		
10	เมื่อท่านพิจารณาเงินทุน โอกาส และความรู้ใน Cryptocurrency ที่ท่านมี ท่านจึงเลือกลงทุนใน Cryptocurrency ซึ่งสะดวกกว่าการลงทุนแบบอื่น		

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	Cronbach's alpha	ตัดแปลงมาจาก
การเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral finance)			
ปัจจัยการกระทำตาม (Herding Factor)			
11	ท่านติดตามการตัดสินใจการลงทุน Cryptocurrency ของนักลงทุนรายอื่น	0.921	Al-mansour (2020)
12	ท่านติดตามปริมาณเงินที่นักลงทุนรายอื่นจะลงทุน		
13	ท่านติดตามการซื้อและขาย Cryptocurrency ของนักลงทุนรายอื่น		
14	ท่านมักจะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของนักลงทุนรายอื่นอย่างรวดเร็ว และติดตามปฏิกิริยาของพวกเขาต่อตลาด Cryptocurrency		
ปัจจัยพฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic Factor)			
15	ท่านเชื่อว่าความรู้และทักษะของท่านที่เกี่ยวกับตลาด Cryptocurrency สามารถช่วยให้ท่าน Outperform ได้มากกว่าตลาด	0.871	Al-mansour (2020)
16	ท่านจะพึ่งพาประสบการณ์ที่ประสบมาจากรั้งก่อน สำหรับการตัดสินใจในครั้งถัดไป		
17	ท่านคาดการณ์แนวโน้มของราคา Cryptocurrency โดยอิงจากรูปแบบการเคลื่อนไหวของราคาก่อนหน้า		
ปัจจัยพฤติกรรมจากความคาดหวัง (Prospect Factor)			
ปัจจัยพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง			
18	หลังจากได้กำไรจากการลงทุนมาก่อนหน้านี้ ท่านกำลังมองหากำไรและความเสี่ยงที่มากขึ้น	0.869	Al-mansour (2020) และ Mahmood et al. (2016)
19	หากที่มาของเงินลงทุนได้มาโดยง่าย ท่านจะรู้สึกกล้าได้กล้าเสียกับเงินลงทุนนั้นมากขึ้น		
20	ท่านเลือกที่จะลงทุนกับสินทรัพย์ที่มีโอกาสทำกำไรมหาศาล แม้ว่าการลงทุนนั้นจะมีความเสี่ยงอยู่มากก็ตาม		เพิ่มเติมโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	Cronbach's alpha	ดัดแปลงมาจาก
ปัจจัยพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง			
21	หลังจากขาดทุนจากการลงทุนในครั้งก่อน ท่านจะหาวิธีหลีกเลี่ยงจากความเสี่ยงในครั้งถัดไป	0.821	Al-mansour (2020) และ Mahmood et al. (2016)
22	หากที่มาของเงินทุนได้มาอย่างยากลำบาก ท่านจะไม่อยากเสียเงินลงทุนนั้นแม้เพียงเล็กน้อย		
23	ท่านเลือกที่จะไม่สนใจการลงทุนที่มีความเสี่ยง แม้ว่าการลงทุนนั้นจะมีโอกาสทำกำไรมหาศาล		เพิ่มเติมโดยผู้วิจัย
ปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk)			
24	ท่านมีความกังวลเกี่ยวกับการโกงว่าท่านจะไม่ได้รับเงินคืนหากเกิดขึ้นกับท่าน เนื่องจากกฎหมายยังไม่คุ้มครอง	0.871	Anser et al. (2020)
25	ท่านมีความกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียมูลค่า เนื่องจากความผันผวนของราคา		
26	ท่านรู้สึกไม่ปลอดภัย เนื่องจากมีการโจรกรรมทางไซเบอร์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง		
ปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ (Perceived economic status)			
27	ท่านประเมินว่าสถานะทางการเงินของท่านและครอบครัวอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจมาก	0.888	Camfield et al. (2014)
28	ท่านรู้สึกว่ามีมาตรฐานการครองชีพของครอบครัวของท่านอยู่ในระดับดีกว่าครอบครัวอื่น ๆ ในประเทศ		
29	ในขณะนี้ ท่านสามารถพูดได้ว่าท่านและครอบครัวยังไม่ได้ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงชีพ		

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	Cronbach's alpha	ดัดแปลงมาจาก
ปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Perceived severity of COVID-19)			
30	ท่านกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์วิกฤติโควิด-19	0.874	Zhou & Brown (2019)
31	ท่านรู้สึกว่าการลงทุนของท่านได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์วิกฤติโควิด-19		
32	ท่านติดตามข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์วิกฤติโควิด-19		
พฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency			
ความตั้งใจในการลงทุน (Investment Intention)			
33	ท่านยินดีที่จะลงทุนใน Cryptocurrency ที่ท่านกำลังสนใจ	-	Yazdanpanah et al. (2015)
34	ท่านตั้งใจที่จะลงทุนใน Cryptocurrency เมื่อท่านพร้อม		
35	ท่านวางแผนที่จะลงทุนกับ Cryptocurrency ในอนาคต		
36	มีความเป็นไปได้สูงที่ท่านจะลงทุนใน Cryptocurrency		
การเปลี่ยนความตั้งใจ (Switch Intention)			
37	ท่านมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนจากเดิม เช่น หุ้น กองทุน ไปเป็นการลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น	0.915	Sun et al. (2020)
38	ท่านต้องการเปลี่ยนไปลงทุนใน Cryptocurrency		
39	ท่านวางแผนที่จะเปลี่ยนไปลงทุนใน Cryptocurrency		

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	Cronbach's alpha	ดัดแปลงมาจาก
พฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency			
ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม (Reinvestment Intention)			
40	ท่านปรารถนาที่จะลงทุนใน Cryptocurrency อื่น	0.901	Pandey & Jessica (2019)
41	ท่านตั้งใจที่จะจัดสรรเงินบางส่วนหนึ่งเพื่อไปลงทุนใน Cryptocurrency		
42	ท่านวางแผนที่จะลงทุนกับ Cryptocurrency เพิ่มในอนาคต		
การบอกต่อในเชิงบวก (Positive Word-of-mouth)			
43	ท่านมักจะพูดถึง Cryptocurrency ในแง่บวกให้ผู้อื่นฟังอยู่เสมอ	0.911	Van Tonder et al. (2018)
44	ท่านมักจะแนะนำให้ผู้อื่นรู้จัก Cryptocurrency มากขึ้น		
45	ท่านมักจะส่งเสริมให้ผู้อื่นลงทุนใน Cryptocurrency		
การเสพติดการซื้อขาย (Addiction to trading)			
46	การซื้อขาย Cryptocurrency บางครั้งอาจรบกวนกิจกรรมอื่น ๆ ของท่าน	0.938	Hu et al. (2020)
47	ท่านพยายามลดเวลาที่ใช้ในการซื้อขาย Cryptocurrency แต่ไม่สำเร็จ		
48	บางครั้งเกิดการถกเถียงขึ้นที่บ้าน เนื่องจากท่านใช้เวลาไปกับการซื้อขาย Cryptocurrency		
49	ท่านคิดว่าท่านติดการซื้อขาย Cryptocurrency		
ความเร็วในการตัดสินใจ (Decision Speed)			
50	ท่านไม่ลังเลที่จะซื้อหรือขาย Cryptocurrency	0.891	อิทธิคุณ พฤษกษณ์นันทนาทร (2558)
51	ท่านใช้เวลาตัดสินใจไม่นานในการซื้อหรือขาย Cryptocurrency		
52	ท่านตัดสินใจซื้อหรือขาย Cryptocurrency โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมไม่นาน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น		

3.2.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และโครงสร้างแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนแบค (Cronbach's alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และมีการแก้ไขแบบสอบถามเพิ่มเติมในภายหลังเพื่อให้มีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างตอบจำนวน 808 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมารวบรวม และวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติค่าที ค่าความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.4 ข้อจำกัดว่าด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างสองกลุ่มตามกำหนดไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ลงทุนใน Cryptocurrency ได้ครบถ้วนเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งเป็นจำนวน 413 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีประสบการณ์ลงทุนใน Cryptocurrency สามารถเก็บได้เพียง 53 คน ซึ่งไม่เพียงพอที่จะอนุมานถึงกลุ่มประชากรด้วยความน่าเชื่อถือตามหลักสถิติได้ เนื่องจากผู้วิจัยคิดเห็นว่า ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของตลาด Cryptocurrency เป็นแนวโน้มขาลง ทำให้ราคาโดยรวมของตลาด Cryptocurrency ปรับตัวลดลงอย่างกะทันหัน จากความกังวลจากปัจจัย

เศรษฐกิจ และปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ทำให้แรงจูงใจและสิ่งดึงดูดสำหรับนักลงทุนรายใหม่ลดลงตามไปด้วย ซึ่งโดยรวมจึงกระทบต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีประสบการณ์ลงทุนใน Cryptocurrency ผู้วิจัยจึงสามารถวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ลงทุนใน Cryptocurrency ได้เพียงกลุ่มเดียว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนทั้งที่มีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เกิดข้อจำกัดดังที่กล่าวในบทก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยจึงสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้เพียงกลุ่มนักลงทุนที่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistic) คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของนักลงทุนใน Cryptocurrency ที่มากกว่าสองกลุ่ม ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Pair-wise analysis) ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) และจากนั้น ผู้วิจัยวิจัยได้ทดสอบอิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักลงทุน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมการพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง การรับรู้ความเสี่ยง ที่มีผลต่อความตั้งใจในการลงทุน การเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขายและความเร็วในการตัดสินใจ รวมถึงทดสอบอิทธิพลของตัวแปรกำกับที่มีผลต่อความสัมพันธ์ข้างต้นด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนที่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

4.3 ข้อมูลพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 – 16

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	178	43.1
หญิง	224	54.2
เพศทางเลือก	11	2.7
รวม	413	100
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	10	2.4
20 – 29 ปี	124	30.0
30 – 39 ปี	256	62.2
40 – 49 ปี	22	5.3
50 – 59 ปี	0	0
60 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	413	100

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	63	7.4
มีแฟน แต่ยังไม่ได้สมรส	156	18.2
สมรส ไม่มีบุตร	155	18.1
สมรส มีบุตร	36	4.2
หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	3	0.4
รวม	413	100
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 20,000 บาท	34	8.2
20,000 – 35,000 บาท	166	40.2
35,001 – 50,000 บาท	159	38.5
50,001 – 65,000 บาท	43	10.4
65,001 – 80,000 บาท	4	1.0
80,001 บาทขึ้นไป	7	1.7
รวม	413	100
อาชีพ		
พนักงานบริษัทเอกชน	61	14.8
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / พนักงาน ของรัฐ	91	22.0
นักเรียน / นักศึกษา	23	5.6
ธุรกิจส่วนตัว / เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / อาชีพอิสระ	229	55.4
ว่างงาน	5	1.2
เกษียณ	4	1.0
รวม	413	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency มีดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมา ได้แก่ เพศชายและเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ 43.1 และ 2.7 ตามลำดับ

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมา ได้แก่ 20 – 29 ปี, 40 - 49 ปี และ ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0, 5.3 และ 2.4 ตามลำดับ

สถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่มีสถานภาพมีแฟน แต่ยังไม่ได้สมรส คิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมา ได้แก่ สมรส ไม่มีบุตร, โสด, สมรส มีบุตร และ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 18.1, 7.4, 4.2 และ 0.4 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมา ได้แก่ 35,000 – 50,000 บาท, 50,001 – 65,000 บาท, น้อยกว่า 20,000 บาท, 80,001 บาทขึ้นไป และ 65,001 – 80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5, 10.4, 8.2, 1.7 และ 1.0 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมา ได้แก่ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / พนักงานของรัฐ, พนักงานบริษัทเอกชน, นักเรียน / นักศึกษา, ว่างาน และ เกษียณ คิดเป็นร้อยละ 22.0, 14.8, 5.6, 1.2 และ 1.0 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

ตารางที่ 4.2.1 ข้อมูลทั่วไปด้านประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุน

สินทรัพย์ที่ลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
หุ้น	120	29.1
ตราสารหนี้	115	27.8
กองทุน	137	33.2

ตารางที่ 4.2.1 ข้อมูลทั่วไปด้านประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุน (ต่อ)

สินทรัพย์ที่ลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
พันธบัตร	46	11.1
อสังหาริมทรัพย์	38	9.2
ทองคำ	20	4.8
ของสะสมมีค่า	19	4.6
Cryptocurrency	62	15.0
NFT	18	4.4

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ลงทุนในสินทรัพย์กองทุน จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมาลงทุนในสินทรัพย์หุ้น ตราสารหนี้ Cryptocurrency พันธบัตร อสังหาริมทรัพย์ ทองคำ ของสะสมมีค่า และ NFT ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.2 ข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency

ประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	50	12.1
1 – 2 ปี	185	44.8
2 – 5 ปี	145	35.1
มากกว่า 5 ปี	33	8.0
รวม	413	100.0

จากตารางที่ 4.2.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency 1 – 2 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาที่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency 2 – 5 ปี, น้อยกว่า 1 ปี และมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.1, 12.1 และ 8.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.3 ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคลที่มีอิทธิพลที่ทำให้เริ่มลงทุนใน Cryptocurrency

บุคคลที่มีอิทธิพลทำให้เริ่มลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
พ่อแม่	56	13.6
แฟน/สามี/ภรรยา	171	41.4
บุตรหลาน	82	19.9
พี่น้อง/ญาติ	61	14.8
เพื่อน	58	14.0
สื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่อออนไลน์	47	11.4

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มลงทุนใน Cryptocurrency โดยมี แฟน/สามี/ภรรยา เป็นผู้ที่มีอิทธิพล จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือบุตรหลาน พี่น้อง/ญาติ เพื่อน พ่อแม่ และสื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่อออนไลน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.4 ข้อมูลทั่วไปด้านช่องทางในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency

ช่องทางในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
Facebook	162	39.2
YouTube	205	49.6
Line	102	24.7
Twitter	42	10.2
Reddit	19	4.6
Telegram	28	6.8
Discord	19	4.6
Twitch	15	3.6

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency ผ่านช่องทาง YouTube จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาคือ Facebook, Line, Twitter, Telegram, Reddit, Discord และ Twitch ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.5 ข้อมูลทั่วไปด้านความถี่ในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency

ความถี่ในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	59	14.3
2 – 3 วันต่อครั้ง	122	29.5
4 – 5 วันต่อครั้ง	109	26.4
6 – 7 วันต่อครั้ง	97	23.5
มากกว่า 7 วันต่อครั้ง	26	6.3
รวม	413	100.0

จากตารางที่ 4.2.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency 2 – 3 วันต่อครั้ง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาคือ 4 – 5 วันต่อครั้ง, 6 – 7 วันต่อครั้ง, ทุกวัน และมากกว่า 7 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.4, 23.5, 14.3 และ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.6 ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคลที่อยากจะชักชวนให้มาเริ่มลงทุนใน Cryptocurrency

บุคคลที่อยากจะชักชวนให้มาเริ่มลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
พ่อแม่	76	18.4
แฟน/สามี/ภรรยา	162	39.2
บุตรหลาน	90	21.8
พี่น้อง/ญาติ	0	0.0
เพื่อน	114	27.6
ไม่ต้องการชักชวนใคร	2	0.5

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคคลที่อยากจะชักชวนให้มาเริ่มลงทุนใน Cryptocurrency เป็น แฟน/สามี/ภรรยา จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาเป็นเพื่อน, บุตรหลาน, พ่อแม่ และ ไม่ต้องการชักชวนใคร คิดเป็นร้อยละ 27.6, 21.8, 18.4 และ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.7 ข้อมูลทั่วไปด้านประเด็นที่สนใจเวลาตัดสินใจลงทุนใน Cryptocurrency

ประเด็นที่สนใจเวลาตัดสินใจลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
พื้นฐานของเหรียญนั้น ๆ (Fundamental)	112	27.1
ปัจจัยเชิงเทคนิค (Technical Analysis)	198	47.9
การใช้งานเหรียญ (Token Utility) เช่น สามารถแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการได้	114	27.6
อัตราผลตอบแทน (APY/APR)	73	17.7

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประเด็นที่สนใจเวลาตัดสินใจลงทุนใน Cryptocurrency คือปัจจัยเชิงเทคนิค (Technical Analysis) จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมาคือการใช้งานเหรียญ (Token Utility) เช่น สามารถแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการได้, พื้นฐานของเหรียญนั้น ๆ (Fundamental) และอัตราผลตอบแทน (APY/APR) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.8 ข้อมูลทั่วไปด้านระยะเวลาเป้าหมายสำหรับการลงทุนใน Cryptocurrency

ระยะเวลาเป้าหมายสำหรับการลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี (ระยะสั้น)	79	19.1
1 – 5 ปี (ระยะกลาง)	277	67.1
5 ปีขึ้นไป (ระยะยาว)	57	13.8
รวม	413	100.0

จากตารางที่ 4.2.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาเป้าหมายสำหรับการลงทุนใน Cryptocurrency 1 – 5 ปี (ระยะกลาง) จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 รองลงมาคือเป้าหมายน้อยกว่า 1 ปี (ระยะสั้น) และ 5 ปีขึ้นไป (ระยะยาว) คิดเป็นร้อยละ 19.1 และ 13.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.9 ข้อมูลทั่วไปด้านความคาดหวังต่อการลงทุนใน Cryptocurrency

ความคาดหวังต่อการลงทุนใน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
ได้ศึกษาการลงทุนแบบใหม่ ๆ	33	8.0
สังเกตเห็นโอกาสในการเติบโตในระยะยาวของ Cryptocurrency	116	28.1
กังวลกำไรจากส่วนต่างของราคา Cryptocurrency	225	54.5
มีโอกาสเข้าถึงระบบการเงินทางเลือกใหม่ที่ไร้ศูนย์กลาง	39	9.4
รวม	413	100.0

จากตารางที่ 4.2.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อการลงทุนใน Cryptocurrency คือกังวลกำไรจากส่วนต่างของราคา Cryptocurrency จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาเป็นการสังเกตเห็นโอกาสในการเติบโตในระยะยาวของ Cryptocurrency, มีโอกาสเข้าถึงระบบการเงินทางเลือกใหม่ที่ไร้ศูนย์กลาง และได้ศึกษาการลงทุนแบบใหม่ ๆ คิดเป็นร้อยละ 28.1, 9.4 และ 8.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.10 ข้อมูลทั่วไปด้าน Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency

Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
Binance	94	22.8
Coinbase Exchange	144	34.9
FTX	94	22.8
Kraken	43	10.4
KuCoin	26	6.3
Crypto.com Exchange	14	3.4
Gate.io	8	1.9
Bitkub	39	9.4

ตารางที่ 4.2.10 ข้อมูลทั่วไปด้าน Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency (ต่อ)

Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency	จำนวน	ร้อยละ
Satang Pro	3	0.7
Houbi Global	6	1.5
Bittazza	5	1.2
Zipmex	14	3.4

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.2.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี Platform ที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน Cryptocurrency เป็น Coinbase Exchange จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาเป็น Binance, FTX, Kraken, Bitkub, KuCoin, Crypto.com Exchange, Zipmex, Gate.io, Houbi Global, Bittazza และ Satang Pro ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.11 ข้อมูลทั่วไปด้านประเภท Cryptocurrency ที่สนใจจะลงทุน

ประเภท Cryptocurrency ที่สนใจจะลงทุน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Store of Value (เช่น BTC, LTC)	3.92	0.881
Smart Contract (เช่น ETH, ADA, DOT, SOL)	3.70	0.863
Decentralize Finance (เช่น UNI, CAKE, MKR)	3.54	1.010
Centralized Exchange (เช่น BNB, KUB, FTT)	3.63	0.908
Value Transfer (เช่น XRP, XLM)	3.57	1.002
Oracle (เช่น LINK, BAND)	3.53	1.037
Stable Coin (เช่น USDT, BUSD, USDC, DAI)	3.64	0.946
GameFi (เช่น MANA, SAND, GALA)	3.64	0.946
Meme Coin (เช่น DOGE, SHIBA)	3.54	1.001

หมายเหตุ: ค่าความสนใจน้อยที่สุด (1) ถึง มากที่สุด (5)

จากตารางที่ 4.2.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจที่จะลงทุนกับประเภท Cryptocurrency มากที่สุดคือ Store of Value (เช่น BTC, LTC) (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมาเป็น Smart Contract (เช่น ETH, ADA, DOT, SOL) (ค่าเฉลี่ย 3.70), Stable Coin (เช่น USDT, BUSD, USDC, DAI) (ค่าเฉลี่ย 3.64), GameFi (เช่น MANA, SAND, GALA) (ค่าเฉลี่ย 3.64), Centralized Exchange (เช่น BNB, KUB, FTT) (ค่าเฉลี่ย 3.63), Value Transfer (เช่น XRP, XLM) (ค่าเฉลี่ย 3.57), Decentralize Finance (เช่น UNI, CAKE, MKR) (ค่าเฉลี่ย 3.54), Meme Coin (เช่น DOGE, SHIBA) (ค่าเฉลี่ย 3.54) และ Oracle (เช่น LINK, BAND) (ค่าเฉลี่ย 3.53) ตามลำดับ

4.3 ข้อมูลพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญระดับมากกับปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย 3.858) ด้านการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.752) ด้านการรับรู้ความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย 3.751) ด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย 3.744) ด้านการกระทำตาม (ค่าเฉลี่ย 3.69) ด้านทัศนคติต่อพฤติกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.68) และด้านบรรทัดฐานของบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.62)

2. ปัจจัยด้านการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ

2.1 การเปลี่ยนความตั้งใจ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนความตั้งใจโดยรวมต่อการลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.69) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยระบุว่า ท่านมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนจากเดิม เช่น หุ้น กองทุน ไปเป็นการลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้นมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.85 รองลงมาคือ ท่านวางแผนที่จะเปลี่ยนไปลงทุนใน Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และท่านต้องการเปลี่ยนไปลงทุนใน Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ตามลำดับ

2.2 ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มโดยรวมต่อการลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ในระดับระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.77) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยระบุว่า ท่านปรารถนาที่จะลงทุนใน Cryptocurrency อีก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.92 รองลงมา คือ ท่านวางแผนที่จะลงทุนกับ Cryptocurrency เพิ่มในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และท่านตั้งใจที่จะจัดสรรเงินทูลส่วนหนึ่งเพื่อไปลงทุนใน Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ตามลำดับ

2.3 การบอกต่อในเชิงบวก

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบอกต่อในเชิงบวกโดยรวมต่อการลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ในระดับระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.65) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยระบุว่า ท่านมักจะพูดถึง Cryptocurrency ในแง่บวกให้ผู้อื่นฟังอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.79 รองลงมา คือ ท่านมักจะส่งเสริมให้ผู้อื่นลงทุนใน Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และท่านมักจะแนะนำให้ผู้อื่นรู้จัก Cryptocurrency มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ตามลำดับ

2.4 การเสพติดการซื้อขาย

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสพติดการซื้อขายโดยรวมต่อการลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ในระดับระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.59) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากได้ดังนี้ โดยระบุว่า การซื้อขาย Cryptocurrency บางครั้งอาจรบกวนกิจกรรมอื่น ๆ ของท่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.80 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าท่านติดการซื้อขาย Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และบางครั้งเกิดการถกเถียงขึ้นที่บ้าน เนื่องจากท่านใช้เวลาไปกับการซื้อขาย Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยระบุว่า ท่านพยายามลดเวลาที่ใช้ในการซื้อขาย Cryptocurrency แต่ไม่สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ตามลำดับ

2.3.1 ความเร็วในการตัดสินใจ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเร็วในการตัดสินใจโดยรวมต่อการลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ในระดับระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.66) และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยระบุว่า ท่านไม่ลังเลที่จะซื้อหรือขาย Cryptocurrency ท่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.84 รองลงมา คือ ท่านตัดสินใจซื้อหรือขาย Cryptocurrency โดยหา ข้อมูลเพิ่มเติมไม่นาน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และท่านใช้เวลาตัดสินใจไม่นานในการซื้อหรือขาย Cryptocurrency มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1.1 – 16.7

สมมติฐานที่ 1 นักลงทุนชาวไทยที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ จะมีพฤติกรรมของนักลงทุนชาวไทยต่อ Cryptocurrency ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่ลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีเพศแตกต่างกัน

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การเปลี่ยนความตั้งใจ				การเปรียบเทียบรายคู่		
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ชาย	หญิง	เพศ ทางเลือก
เพศ			12.396	.000***			
ชาย	3.886	0.843			-	0.308***	0.977***
หญิง	3.577	0.795				-	0.668***
เพศทางเลือก	2.909	0.616					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีเพศแตกต่างกัน (ต่อ)

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม				การเปรียบเทียบรายคู่		
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ชาย	หญิง	เพศ ทางเลือก
<u>เพศ</u>			12.132	.000***			
ชาย	3.942	0.783			-	0.277***	0.881***
หญิง	3.665	0.693				-	0.605**
เพศทางเลือก	3.061	0.917					-
	การบอกต่อในเชิงบวก				การเปรียบเทียบรายคู่		
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ชาย	หญิง	เพศ ทางเลือก
<u>เพศ</u>			8.976	.000***			
ชาย	3.805	0.920			-	0.244**	0.957***
หญิง	3.561	0.808				-	0.713**
เพศทางเลือก	2.848	0.656					-
	การเสพติดการซื้อขาย				การเปรียบเทียบรายคู่		
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ชาย	หญิง	เพศ ทางเลือก
<u>เพศ</u>			9.116	.000***			
ชาย	3.763	0.933			-	0.274**	0.967**
หญิง	3.489	0.868				-	0.693*
เพศทางเลือก	2.796	0.714					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีเพศแตกต่างกัน (ต่อ)

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	ความเร็วในการตัดสินใจ				การเปรียบเทียบรายคู่		
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ชาย	หญิง	เพศ ทางเลือก
<u>เพศ</u>			9.605	.000***			
ชาย	3.798	0.851			-	0.208*	0.980***
หญิง	3.589	0.763				-	0.771**
เพศทางเลือก	2.818	0.673					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ การตั้งใจลงทุนเพิ่ม การบอกต่อเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Pair-wise analysis) พบว่า กลุ่มนักลงทุนเพศชายจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศหญิงและเพศทางเลือก นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนเพศหญิงจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนเพศชายจะมีความตั้งใจลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศหญิงและเพศทางเลือก นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนเพศหญิงจะมีความตั้งใจลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนเพศชายจะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศหญิงและเพศทางเลือก นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนเพศหญิงจะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนเพศชายจะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศหญิงและเพศทางเลือก นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนเพศหญิงจะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และกลุ่มนักลงทุนเพศชายจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศหญิงและเพศทางเลื้อก นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนเพศหญิงจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนเพศทางเลื้อก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การเปลี่ยนความตั้งใจ				การเปรียบเทียบรายคู่			
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี
อายุ			42.747	0.000***				
ต่ำกว่า 20 ปี	2.900	0.589	2.900		-	-0.259	-1.105***	-0.509
20 -29 ปี	3.159	0.820	3.159			-	-0.847***	-0.250
30 – 39 ปี	4.005	0.690	4.005				-	0.596***
40 – 49 ปี	3.409	0.720	3.409					-
	ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม				การเปรียบเทียบรายคู่			
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี
อายุ			23.718	0.000***				
ต่ำกว่า 20 ปี	3.100	0.721	3.100		-	-0.309	-0.892***	-0.385
20 -29 ปี	3.409	0.839	3.409			-	-0.584***	-0.076
30 – 39 ปี	3.992	0.621	3.992				-	0.507**
40 – 49 ปี	3.485	0.761	3.485					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน (ต่อ)

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การบอกต่อในเชิงบวก				การเปรียบเทียบรายคู่			
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี
อายุ			39.242	0.000***				
ต่ำกว่า 20 ปี	3.100	0.522	3.100		-	-0.008	-0.868**	-0.097
20 -29 ปี	3.108	0.857	3.108			-	-0.860***	-0.089
30 – 39 ปี	3.968	0.706	3.968				-	0.771***
40 – 49 ปี	3.197	1.037	3.197					-
	การเสพติดการซื้อขาย				การเปรียบเทียบรายคู่			
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี
อายุ			57.101	0.000***				
ต่ำกว่า 20 ปี	2.875	0.543	2.875		-	-0.050	-1.096***	-0.307
20 -29 ปี	2.925	0.819	2.925			-	-1.045***	-0.256
30 – 39 ปี	3.971	0.703	3.971				--	0.789***
40 – 49 ปี	3.182	1.178	3.182					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน (ต่อ)

	ความเร็วในการตัดสินใจ				การเปรียบเทียบรายคู่			
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี
อายุ			45.853	0.000***				
ต่ำกว่า 20 ปี	2.967	0.429	2.967		-	-0.130	-1.002***	-0.548
20 -29 ปี	3.097	0.761	3.097			-	-0.872**	-0.418
30 – 39 ปี	3.969	0.685	3.969				-	0.454**
40 – 49 ปี	3.515	0.768	3.515					-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Pair-wise analysis) พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 20 – 29 ปีจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 40 – 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะมีความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 20 – 29 ปี จะมีความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี จะมีความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 40 – 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 20 – 29 ปี จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 40 – 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 20 – 29 ปี จะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี จะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 40 – 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 20 – 29 ปี จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 30 – 39 ปี จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอายุ 40 – 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การเปลี่ยนความตั้งใจ				การเปรียบเทียบรายคู่				
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	โสด	มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	สมรส ไม่มีบุตร	สมรส มีบุตร	หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
สถานภาพ			20.010	0.000***					
โสด	3.190	0.825			-	-0.312**	-0.889***	-0.606***	0.302
มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	3.502	0.870				-	-0.577***	-0.294*	0.613
สมรส ไม่มีบุตร	4.080	0.620					-	0.283*	1.191**
สมรส มีบุตร	3.796	0.744						-	0.907*
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	2.889	1.018							-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน (ต่อ)

	ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม				การเปรียบเทียบรายคู่				
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	โสด	มีแฟนแต่ยังไม่สมรส	สมรส ไม่มีบุตร	สมรส มีบุตร	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่
สถานภาพ			12.693	0.000***					
โสด	3.492	0.778			-	-0.106	-0.577***	-0.286	0.714
มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	3.598	0.826				-	-0.471***	-0.179	0.821
สมรส ไม่มีบุตร	4.069	0.599					-	0.291*	1.291**
สมรส มีบุตร	3.778	0.563						-	1.000*
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	2.778	0.839							-
	การบอกต่อในเชิงบวก				การเปรียบเทียบรายคู่				
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	โสด	มีแฟนแต่ยังไม่สมรส	สมรส ไม่มีบุตร	สมรส มีบุตร	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่
สถานภาพ			21.594	0.000***					
โสด	3.079	0.923			-	-0.401**	-0.981***	-0.597***	0.524
มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	3.481	0.890				-	-0.579***	-0.195	0.925*
สมรส ไม่มีบุตร	4.060	0.589					-	0.384**	1.505**
สมรส มีบุตร	3.676	0.882						-	1.120*
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	2.556	1.018							-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน (ต่อ)

	การเสพติดการซื้อขาย				การเปรียบเทียบรายคู่				
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	โสด	มีแฟน แต่ยังไม่ สมรส	สมรส ไม่ มีบุตร	สมรส มี บุตร	หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
สถานภาพ			27.991	0.000***					
โสด	2.841	0.910			-	-0.572***	-1.207***	-0.860***	-0.409
มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	3.414	0.917				-	-0.635***	-0.288	0.163
สมรส ไม่มีบุตร	4.048	0.580					-	0.347*	0.798
สมรส มีบุตร	3.701	0.978						-	0.451
หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	3.250	0.661							-
	ความเร็วในการตัดสินใจ				การเปรียบเทียบรายคู่				
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	โสด	มีแฟน แต่ยังไม่ สมรส	สมรส ไม่ มีบุตร	สมรส มี บุตร	หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
สถานภาพ			25.290	0.000***					
โสด	3.074	0.784			-	-0.400***	-0.978***	-0.787***	0.296
มีแฟน แต่ยังไม่สมรส	3.474	0.866				-	-0.577***	-0.387**	0.697
สมรส ไม่มีบุตร	4.052	0.573					-	0.191	1.274**
สมรส มีบุตร	3.861	0.588						-	1.083**
หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	2.778	1.262							-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และกลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพโสดจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนัก
ลงทุนที่มีสถานภาพมีแฟน แต่ยังไม่สมรส สมรส ไม่มีบุตร และสมรส มีบุตร นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่
มีสถานภาพมีแฟน แต่ยังไม่สมรสจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพ
สมรส ไม่มีบุตร และสมรส มีบุตร อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพสมรส ไม่มีบุตรจะมีความเร็วใน
การตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มี
สถานภาพสมรส มีบุตรจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า
ร้าง/แยกกันอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ
พฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การเปลี่ยนความตั้งใจ				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p- value	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,000 – 35,000 บาท	35,001 – 50,000 บาท	50,001 – 65,000 บาท	65,001 – 80,000 บาท	80,001 บาทขึ้นไป
รายได้ต่อเดือน			4.665	0.000***						
น้อยกว่า 20,000 บาท	3.294	0.790			-	-0.326*	-0.586***	-0.442*	0.211	0.151
20,000 – 35,000 บาท	3.620	0.922				-	-0.260**	-0.116	0.537	0.478
35,001 – 50,000 บาท	3.881	0.751					-	0.144	0.797	0.738*
50,001 – 65,000 บาท	3.736	0.645						-	0.653	0.594
65,001 – 80,000 บาท	3.083	1.032							-	-0.060
80,001 บาทขึ้นไป	3.143	0.378								-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน (ต่อ)

	ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,000 – 35,000 บาท	35,001 – 50,000 บาท	50,001 – 65,000 บาท	65,001 – 80,000 บาท	80,001 บาทขึ้นไป
<u>รายได้ต่อเดือน</u>			2.226	0.051						
น้อยกว่า 20,000 บาท	3.461	0.861			-	-0.254	-0.411**	-0.361*	-0.706	-0.158
20,000 – 35,000 บาท	3.715	0.843			-	-0.157	-0.107	-0.452	0.096	
35,001 – 50,000 บาท	3.872	0.676				-	0.050	-0.295	0.253	
50,001 – 65,000 บาท	3.822	0.511					-	-0.345	0.203	
65,001 – 80,000 บาท	4.167	0.577						-	0.548	
80,001 บาทขึ้นไป	3.619	0.911							-	
	การบอกต่อในเชิงบวก				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,000 – 35,000 บาท	35,001 – 50,000 บาท	50,001 – 65,000 บาท	65,001 – 80,000 บาท	80,001 บาทขึ้นไป
<u>รายได้ต่อเดือน</u>			3.547	0.004**						
น้อยกว่า 20,000 บาท	3.225	0.863			-	-0.365*	-0.601***	-0.402*	-0.191	-0.013
20,000 – 35,000 บาท	3.590	0.973				-	-0.236**	-0.038	0.174	0.352
35,001 – 50,000 บาท	3.826	0.744					-	0.198	0.409	0.588
50,001 – 65,000 บาท	3.628	0.728						-	0.211	0.390
65,001 – 80,000 บาท	3.417	0.957							-	0.179
80,001 บาทขึ้นไป	3.238	1.049								-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน (ต่อ)

	การเสพติดการซื้อขาย				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,000 – 35,000 บาท	35,001 – 50,000 บาท	50,001 – 65,000 บาท	65,001 – 80,000 บาท	80,001 บาทขึ้นไป
รายได้ต่อเดือน			8.171	0.000***						
น้อยกว่า 20,000 บาท	2.963	0.853			-	-0.562**	-0.884***	-0.577**	-0.412	0.320
20,000 – 35,000 บาท	3.526	0.991			-	-0.322**	-0.015	0.151	0.883**	
35,001 – 50,000 บาท	3.848	0.720				-	0.307*	0.472	1.205***	
50,001 – 65,000 บาท	3.541	0.880					-	0.166	0.898**	
65,001 – 80,000 บาท	3.375	0.661						-	0.732	
80,001 บาทขึ้นไป	2.643	1.180							-	
	ความเร็วในการตัดสินใจ				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,000 – 35,000 บาท	35,001 – 50,000 บาท	50,001 – 65,000 บาท	65,001 – 80,000 บาท	80,001 บาทขึ้นไป
รายได้ต่อเดือน			4.479	0.001**						
น้อยกว่า 20,000 บาท	3.157	0.693			-	-0.450**	-0.671***	-0.525**	-0.093	-0.415
20,000 – 35,000 บาท	3.606	0.904			-	-0.222*	-0.076	0.356	0.035	
35,001 – 50,000 บาท	3.828	0.700				-	0.146	0.578	0.257	
50,001 – 65,000 บาท	3.682	0.705					-	0.432	0.111	
65,001 – 80,000 บาท	3.250	1.424						-	-0.321	
80,001 บาทขึ้นไป	3.571	0.917							-	

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Pair-wise analysis) พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 บาท – 30,000 บาท 35,001 – 50,000 บาท และ 50,001 – 65,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 80,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท 35,001 – 50,000 บาท และ 50,001 – 65,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จะมีการเสพติคการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท 35,001 – 50,000 บาท และ 50,001 – 65,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท จะมีการเสพติคการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท และ 80,001 บาทขึ้นไป อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท จะมีการเสพติคการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 50,001 – 65,000 บาท และ 80,001 บาทขึ้นไป รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 50,001 – 65,000 บาท จะมีการเสพติคการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 80,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท 35,001 – 50,000 บาท และ 50,001 – 65,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้อต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์พบว่า นักลงทุนที่มีรายได้อแตกต่างกันจะมีความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.4.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ปัจจัย ประชากรศาสตร์	การเปลี่ยนความตั้งใจ				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	พนักงาน บริษัทเอกชน	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ/ พนักงาน ของรัฐ	นักเรียน/ นักศึกษา	ธุรกิจ ส่วนตัว/ เจ้าของ กิจการ/ ค้าขาย/อาชีพ อิสระ	ว่าง งาน	เกษียณ
อาชีพ			9.451	0.000***						
พนักงานบริษัทเอกชน	3.279	0.899			-	-0.234	0.032	-0.641***	-0.455	-0.305
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	3.513	0.851			-	0.266	-0.407***	-0.221	-0.071	
นักเรียน/นักศึกษา	3.246	1.036				-	-0.674***	-0.487	-0.337	
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.920	0.703					-	0.187	0.337	
ว่างงาน	3.733	1.300						-	0.150	
เกษียณ	3.583	0.419								-
	ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	พนักงาน บริษัทเอกชน	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ/ พนักงาน ของรัฐ	นักเรียน/ นักศึกษา	ธุรกิจ ส่วนตัว/ เจ้าของ กิจการ/ ค้าขาย/อาชีพ อิสระ	ว่าง งาน	เกษียณ
อาชีพ			5.924	0.000***						
พนักงานบริษัทเอกชน	3.486	0.764			-	-0.085	-0.180	-0.455***	0.020	-0.097
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	3.571	0.783			-	-0.095	-0.370***	0.105	-0.012	
นักเรียน/นักศึกษา	3.667	1.044				-	-0.275	0.200	0.083	
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.942	0.649					-	0.475	0.358	
ว่างงาน	3.467	1.626						-	-0.117	
เกษียณ	3.583	0.419								-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีอาชีพแตกต่างกัน (ต่อ)

	การบอกต่อในเชิงบวก				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	พนักงานบริษัทเอกชน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	นักเรียน/นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	ว่างงาน	เกษียณ
อาชีพ			12.341	0.000***						
พนักงานบริษัทเอกชน	3.038	0.933			-	-0.497***	-0.252	-0.848***	-0.362	-1.128**
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	3.535	0.875				-	0.245	-0.352**	0.135	-0.632
นักเรียน/นักศึกษา	3.290	0.912					-	-0.597***	-0.110	-0.877*
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.886	0.726						-	0.486	-0.280
ว่างงาน	3.400	1.673							-	-0.767
เกษียณ	4.167	0.577								-
	การเสพติดการซื้อขาย				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	พนักงานบริษัทเอกชน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	นักเรียน/นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	ว่างงาน	เกษียณ
อาชีพ			14.171	0.000***						
พนักงานบริษัทเอกชน	2.910	1.003			-	-0.579***	-0.188	-0.942***	-0.790*	-0.903*
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	3.489	0.847				-	0.391*	-0.363**	-0.211	-0.323
นักเรียน/นักศึกษา	3.098	1.030					-	-0.754***	-0.602	-0.715
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.852	0.773						-	0.152	0.039
ว่างงาน	3.700	1.242							-	-0.113
เกษียณ	3.813	0.239								-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ที่มีอาชีพแตกต่างกัน (ต่อ)

	ความเร็วในการตัดสินใจ				การเปรียบเทียบรายคู่					
	\bar{X}	S.D.	F	p-value	พนักงานบริษัทเอกชน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	นักเรียน/นักศึกษา	ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	ว่างงาน	เกษียณ
อาชีพ			11.813	0.000***						
พนักงานบริษัทเอกชน	3.158	0.946			-	-0.332**	-0.088	-0.738***	-0.642	-0.508
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	3.491	0.778				-	0.244	-0.406***	-0.309	-0.176
นักเรียน/นักศึกษา	3.246	0.830					-	-0.650***	-0.554	-0.420
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.897	0.703						-	0.097	0.230
ว่างงาน	3.800	0.901							-	0.133
เกษียณ	3.667	0.471								-

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Pair-wise analysis) พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษาจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ นอกจากนี้กลุ่ม

นักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ และเกษียณ นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จะมีการบอกต่อในเชิงบวกแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษาจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระและเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ ว่างาน และเกษียณ นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษาและธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ รวมถึงกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษาจะมีการเสพติดการซื้อขายแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และส่วนกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐและธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ นอกจากนี้กลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อีกทั้งกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษาจะมีความเร็วในการตัดสินใจแตกต่างจากกลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพเป็นธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ/ค้าขาย/อาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ

ตารางที่ 4.4.6 อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ

ตัวแปร	โมเดล		
	β	SE	p-value
ทัศนคติ	.217	.054	.000***
บรรทัดฐานของบุคคล	.163	.051	.001**
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	.005	.060	.930
การกระทำตาม	.362	.060	.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	.098	.061	.081
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-.135	.054	.003**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.222	.051	.000***
การรับรู้ความเสี่ยง	.023	.049	.599
Adjusted R ²	0.775		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ($\beta = 0.217$, $p < 0.001$) บรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = 0.163$, $p < 0.01$) การกระทำตาม ($\beta = 0.362$, $p < 0.001$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = -0.135$, $p < 0.01$) และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ($\beta = 0.222$, $p < 0.001$) มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยการกระทำตามจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ได้แก่ ทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเปลี่ยนความตั้งใจได้ร้อยละ 77.5 (adjusted R² = 0.775)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

ตารางที่ 4.4.7 อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

ตัวแปร	โมเดล		
	β	SE	p-value
ทัศนคติ	.296	.053	.000***
บรรทัดฐานของบุคคล	.000	.050	.996
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	.215	.059	.000***
การกระทำตาม	.164	.060	.008**
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	.227	.060	.000***
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-.008	.053	.878
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.175	.051	.000***
การรับรู้ความเสี่ยง	-.157	.049	.001**
Adjusted R ²	0.734		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ($\beta = 0.296$, $p < 0.001$) การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = 0.215$, $p < 0.001$) การกระทำตาม ($\beta = 0.164$, $p < 0.01$) พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = 0.227$, $p < 0.001$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ($\beta = 0.175$, $p < 0.001$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = -0.157$, $p < 0.01$) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยด้านทัศนคติจะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากที่สุด ทั้งนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ได้แก่ ทัศนคติ การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยงสามารถอธิบายความแปรผันของความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มได้ร้อยละ 73.4 (adjusted R² = 0.734)

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก

ตารางที่ 4.4.8 อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวก

ตัวแปร	โมเดล		
	β	SE	p-value
ทัศนคติ	.079	.063	.140
บรรทัดฐานของบุคคล	.314	.060	.171
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-.050	.071	.000***
การกระทำตาม	.223	.072	.412
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	.219	.072	.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-.002	.063	.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.065	.061	.970
การรับรู้ความเสี่ยง	.078	.059	.185
Adjusted R ²	0.711		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = -0.05$, $p < 0.001$) พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = 0.219$, $p < 0.01$) และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = -0.002$, $p < 0.01$) มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาจะมีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ได้แก่ การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงสามารถอธิบายความแปรผันของการบอกต่อในเชิงบวกได้ร้อยละ 71.1 (adjusted R² = 0.711)

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขาย

ตารางที่ 4.4.9 อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขาย

ตัวแปร	โมเดล		
	β	SE	p-value
ทัศนคติ	-.013	.072	.833
บรรทัดฐานของบุคคล	.362	.069	.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-.232	.081	.001**
การกระทำตาม	.411	.082	.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	.088	.082	.208
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-.059	.072	.296
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.129	.069	.016*
การรับรู้ความเสี่ยง	.184	.067	.001**
Adjusted R ²	0.656		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า บรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = 0.362$, $p < 0.001$) การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = -0.232$, $p < 0.01$) การกระทำตาม ($\beta = 0.411$, $p < 0.001$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ($\beta = 0.129$, $p < 0.05$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.184$, $p < 0.01$) มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยบรรทัดฐานของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขายมากที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ได้แก่ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยงสามารถอธิบายความแปรผันของการเสพติดการซื้อขายได้ร้อยละ 65.6 (adjusted R² = 0.656)

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจ

ตารางที่ 4.4.10 อิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจ

ตัวแปร	โมเดล		
	β	SE	p-value
ทัศนคติ	.144	.060	.013*
บรรทัดฐานของบุคคล	.211	.057	.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	.080	.067	.193
การกระทำตาม	.154	.068	.017*
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	.058	.068	.369
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-.127	.060	.015*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	.150	.057	.003**
การรับรู้ความเสี่ยง	.258	.055	.000***
Adjusted R ²	0.705		

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ทัศนคติ ($\beta = 0.144$, $p < 0.05$) บรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = 0.211$, $p < 0.001$) การกระทำตาม ($\beta = 0.154$, $p < 0.05$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = -0.127$, $p < 0.05$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ($\beta = 0.150$, $p < 0.001$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.258$, $p < 0.001$) มีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยงจะมีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ได้แก่ ทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยงสามารถอธิบายความแปรผันของความเร็วในการตัดสินใจได้ร้อยละ 70.5 (adjusted R² = 0.705)

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเปลี่ยนความตั้งใจ

ตารางที่ 4.4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

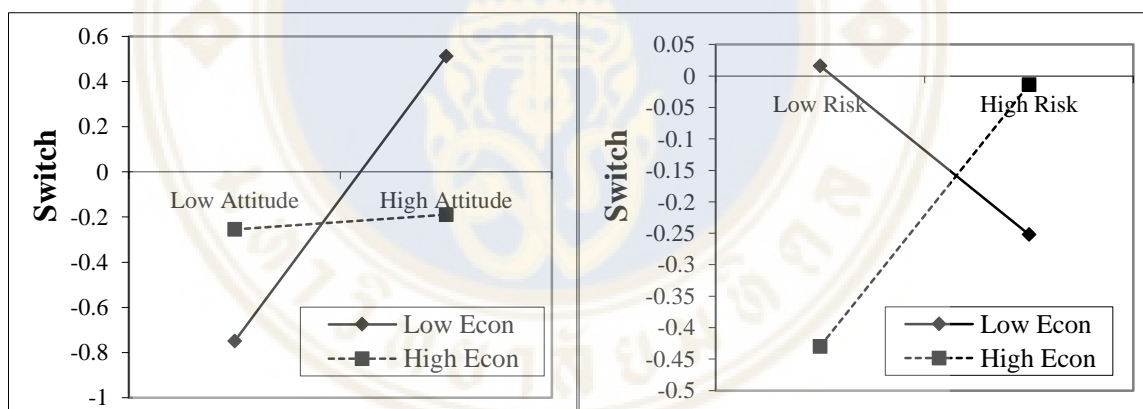
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.170		0.123	-1.383	0.168
ทัศนคติ	0.351	0.332	0.061	5.783	0.000***
บรรทัดฐานของบุคคล	0.153	0.143	0.054	2.823	0.005**
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.048	-0.043	0.064	-0.749	0.454
การกระทำตาม	0.391	0.363	0.062	6.336	0.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.078	0.073	0.063	1.235	0.218
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.118	-0.1	0.055	-2.149	0.032*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.263	0.222	0.054	4.891	0.000***
การรับรู้ความเสี่ยง	0.042	0.037	0.05	0.841	0.401
การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.059	-0.052	0.052	-1.122	0.263
ทัศนคติ*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.312	-0.299	0.072	-4.354	0.000***
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.093	-0.082	0.061	-1.54	0.124
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.118	0.106	0.063	1.867	0.063
การกระทำตาม*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.016	0.015	0.062	0.266	0.790

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.115	0.109	0.071	1.615	0.107
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.093	-0.085	0.082	-1.128	0.260
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.085	0.078	0.068	1.246	0.213
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.181	0.171	0.061	2.952	0.003**
Adjusted R ²	0.787				

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ภาพที่ 4.4.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติและการรับรู้ความเสี่ยง กับการเปลี่ยนความตั้งใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 78.7 (adjusted R² = 0.787)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ พบว่า เมื่อการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านทัศนคติ ($\beta = -0.299, p < 0.001$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.171, p < 0.01$) ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

ตารางที่ 4.4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

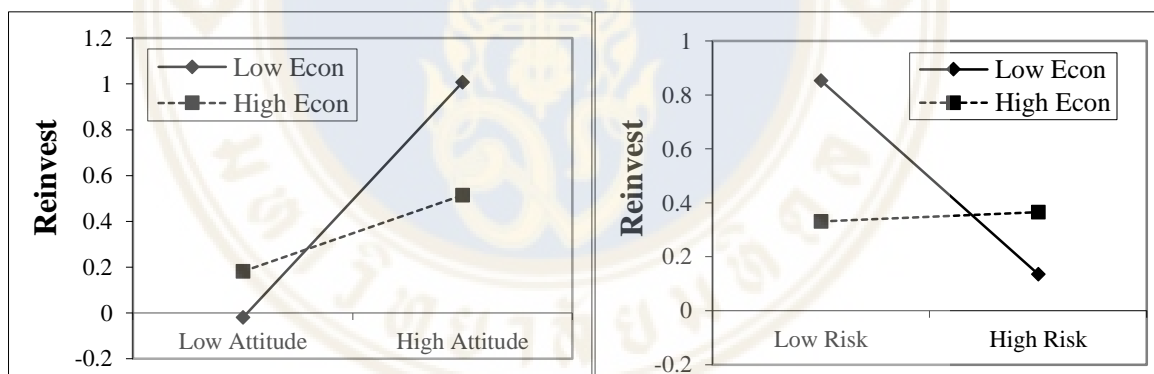
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	0.421		0.123	3.434	0.001
ทัศนคติ	0.328	0.340	0.061	5.414	0.000***
บรรทัดฐานของบุคคล	0.002	0.002	0.054	0.03	0.976
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	0.255	0.252	0.064	3.992	0.000***
การกระทำตาม	0.142	0.146	0.061	2.319	0.021*
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.189	0.192	0.063	2.989	0.003**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	0.009	0.009	0.055	0.167	0.867
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.234	0.217	0.054	4.367	0.000***
การรับรู้ความเสี่ยง	-0.175	-0.171	0.049	-3.541	0.000***
การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.075	-0.073	0.052	-1.43	0.154
ทัศนคติ*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.165	-0.174	0.071	-2.315	0.021*
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.012	-0.012	0.06	-0.202	0.840
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.08	-0.079	0.063	-1.266	0.206

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
การกระทำตาม*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.093	0.094	0.061	1.513	0.131
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.093	0.097	0.071	1.316	0.189
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.052	-0.053	0.082	-0.636	0.525
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.102	-0.103	0.068	-1.498	0.135
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.182	0.188	0.061	2.967	0.003**
Adjusted R ²	0.745				

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ภาพที่ 4.4.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติและการรับรู้ความเสี่ยง กับความตั้งใจลงทุนเพิ่มของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของความตั้งใจลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 74.5 (adjusted R² = 0.745)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจลงทุนเพิ่ม พบว่า การรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านทัศนคติ ($\beta = -0.174, p < 0.05$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.188, p < 0.01$) ส่งผลต่อการความตั้งใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

ตารางที่ 4.4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวก โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

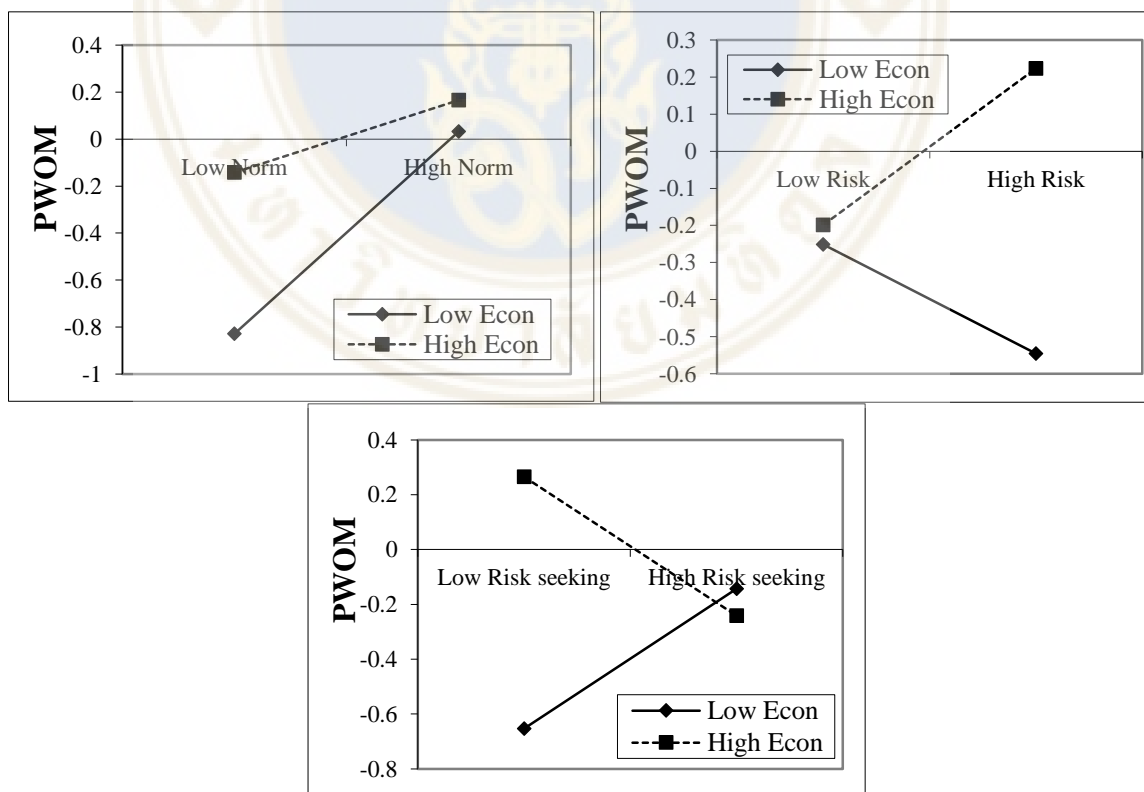
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.193		0.143	-1.353	0.177
ทัศนคติ	0.057	0.052	0.071	0.809	0.419
บรรทัดฐานของบุคคล	0.327	0.292	0.063	5.2	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.065	-0.056	0.075	-0.868	0.386
การกระทำตาม	0.219	0.195	0.072	3.056	0.002**
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.219	0.195	0.074	2.984	0.003**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	0.001	0.001	0.064	0.022	0.983
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	-0.009	-0.007	0.062	-0.143	0.886
การรับรู้ความเสี่ยง	0.038	0.032	0.057	0.657	0.512
การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.242	0.205	0.061	3.977	0.000***
ทัศนคติ*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.077	-0.071	0.083	-0.924	0.356
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.164	-0.138	0.07	-2.33	0.020*
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.042	0.037	0.073	0.577	0.565

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวกโดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
การกระทำตาม*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.160	0.141	0.072	2.229	0.026*
พฤติกรรมที่พาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.064	0.058	0.082	0.771	0.441
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.289	-0.254	0.096	-3.016	0.003**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.129	0.113	0.079	1.62	0.106
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.199	0.179	0.071	2.782	0.006**
Adjusted R ²	0.737				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการบอกต่อในเชิงบวกของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการบอกต่อในเชิงบวก โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 73.7 (adjusted $R^2 = 0.737$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก พบว่า การรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = -0.138, p < 0.05$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.179, p < 0.01$) ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น

นอกจากนี้ การรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูงจะทำให้พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = -0.254, p < 0.01$) ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกลดลง

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเสพติดการซื้อขาย

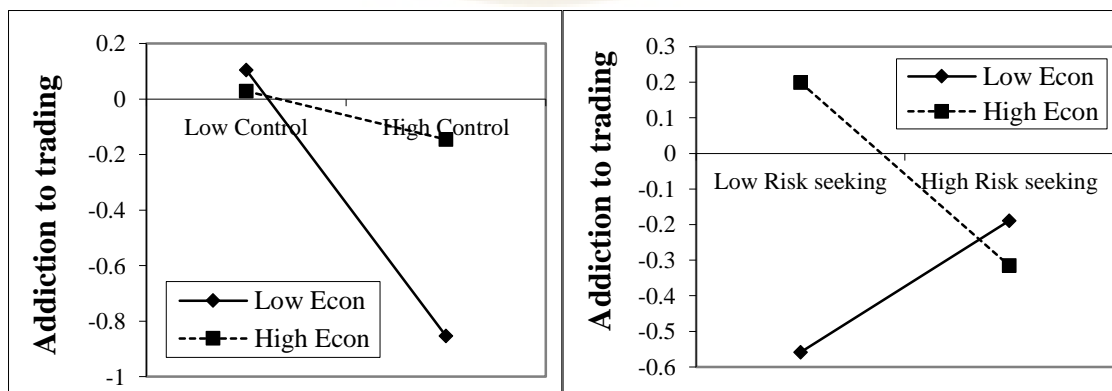
ตารางที่ 4.4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

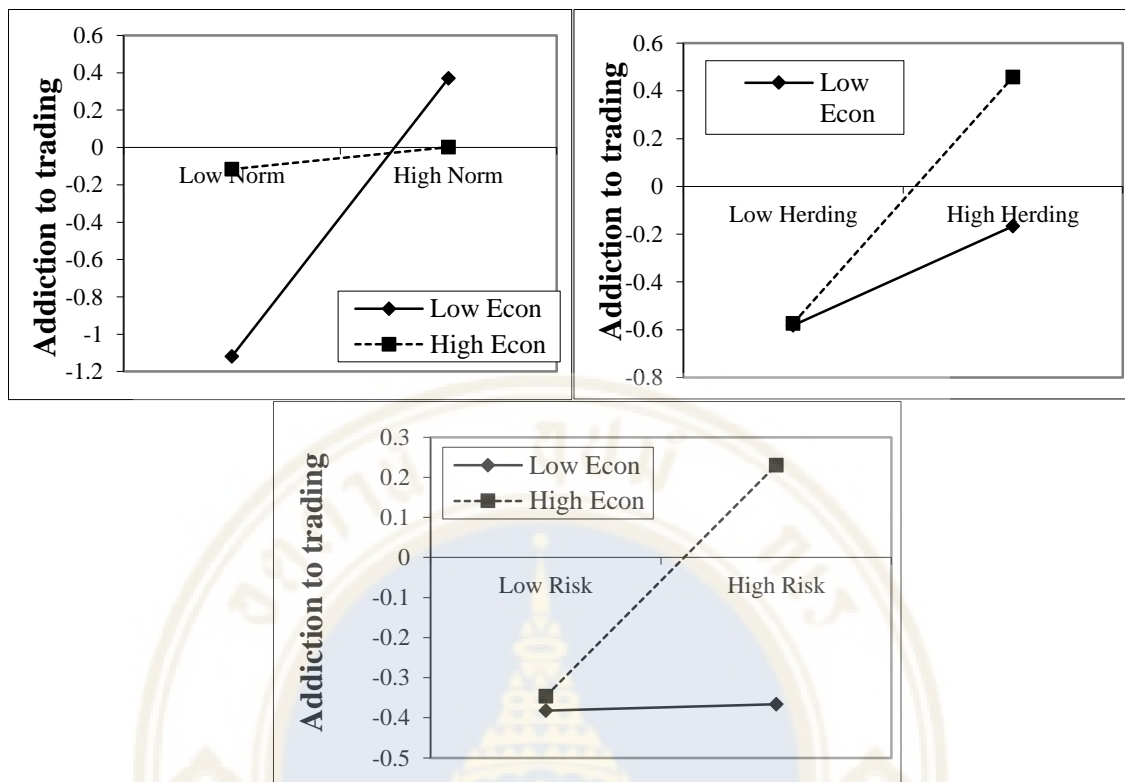
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.216		0.16	-1.349	0.178
ทัศนคติ	-0.106	-0.092	0.079	-1.345	0.179
บรรทัดฐานของบุคคล	0.469	0.402	0.07	6.680	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.343	-0.283	0.083	-4.121	0.000***
การกระทำตาม	0.425	0.362	0.08	5.311	0.000***

ตารางที่ 4.4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
พฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.176	0.149	0.082	2.136	0.033*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.046	-0.036	0.071	-0.645	0.519
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.078	0.06	0.07	1.113	0.266
การรับรู้ความเสี่ยง	0.181	0.148	0.064	2.820	0.005**
การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.195	0.158	0.068	2.863	0.004**
ทัศนคติ*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.087	0.077	0.093	0.936	0.350
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.426	-0.343	0.079	-5.427	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.237	0.196	0.082	2.894	0.004**
การกระทำตาม*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.183	0.154	0.08	2.281	0.023*
พฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.085	-0.074	0.092	-0.920	0.358
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.263	-0.221	0.107	-2.453	0.015*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.165	0.138	0.089	1.860	0.064
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.162	0.140	0.08	2.026	0.043*
Adjusted R ²	0.699				

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ภาพที่ 4.4.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเสพติดการซื้อขายของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 69.9 (adjusted $R^2 = 0.699$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขาย พบว่า การรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = 0.196$, $p < 0.01$) และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = -0.221$, $p < 0.05$) ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายลดลง

นอกจากนี้ การรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูงจะทำให้ด้านบรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = -0.343, p < 0.001$) การกระทำตาม ($\beta = 0.154, p < 0.05$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = 0.140, p < 0.05$) ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขायมากขึ้น

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

ตารางที่ 4.4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

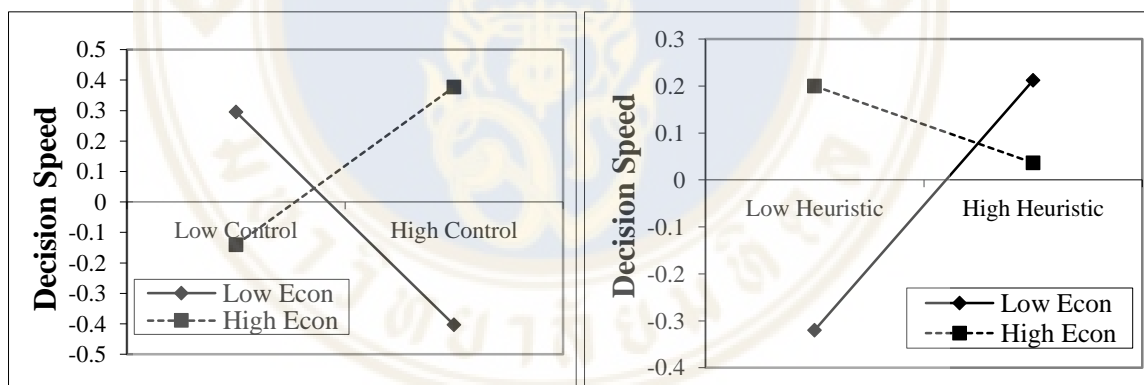
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	0.032		0.136	0.235	0.814
ทัศนคติ	0.174	0.168	0.067	2.594	0.010*
บรรทัดฐานของบุคคล	0.227	0.217	0.06	3.801	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.049	-0.045	0.071	-0.685	0.494
การกระทำตาม	0.211	0.201	0.068	3.105	0.002**
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.097	0.092	0.07	1.393	0.164
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.152	-0.132	0.06	-2.517	0.012**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.105	0.09	0.059	1.766	0.078*
การรับรู้ความเสี่ยง	0.277	0.252	0.055	5.067	0.000***
การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.095	0.086	0.058	1.646	0.101
ทัศนคติ*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.047	-0.046	0.079	-0.598	0.550
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.023	-0.021	0.067	-0.345	0.730
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.329	0.304	0.07	4.728	0.000***

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจโดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
การกระทำตาม*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	0.082	0.078	0.068	1.212	0.226
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.179	-0.174	0.078	-2.282	0.023*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.024	-0.023	0.091	-0.269	0.788
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.026	-0.024	0.075	-0.343	0.732
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้สถานะเศรษฐกิจ	-0.093	-0.089	0.068	-1.369	0.172
Adjusted R ²	0.729				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองและพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา กับความเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้

ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 72.9 (adjusted $R^2 = 0.729$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเร็วในการตัดสินใจ พบว่า การรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = 0.304, p < 0.001$) ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากขึ้น

นอกจากนี้ การรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูงจะทำให้พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = -0.174, p < 0.05$) ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจลดลง

สมมติฐานที่ 12 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเปลี่ยนความตั้งใจ

ตารางที่ 4.4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจโดยปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

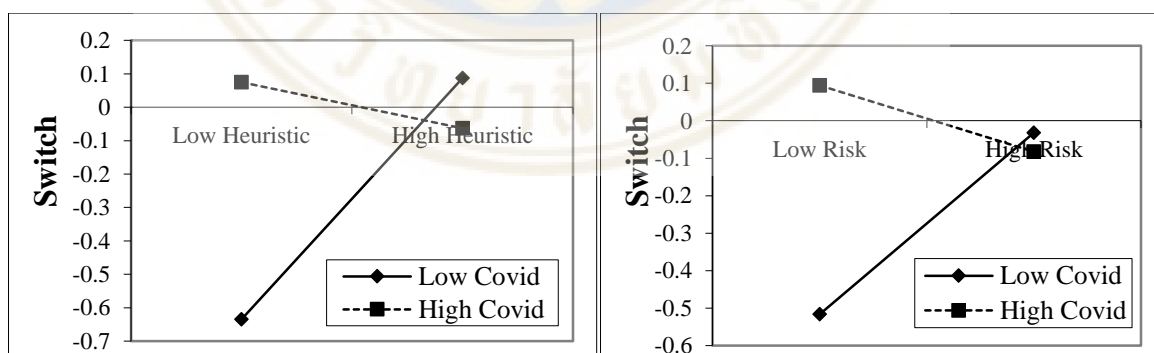
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.134		0.119	-1.132	0.258
ทัศนคติ	0.203	0.192	0.065	3.140	0.002**
บรรทัดฐานของบุคคล	0.077	0.072	0.056	1.378	0.169
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.06	-0.054	0.064	-0.933	0.352
การกระทำตาม	0.415	0.385	0.066	6.330	0.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.158	0.146	0.066	2.404	0.017*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.187	-0.159	0.055	-3.406	0.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.202	0.17	0.052	3.916	0.000***
การรับรู้ความเสี่ยง	0.086	0.077	0.052	1.650	0.100
การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.152	0.14	0.048	3.180	0.002**
ทัศนคติ*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.045	0.04	0.072	0.622	0.534

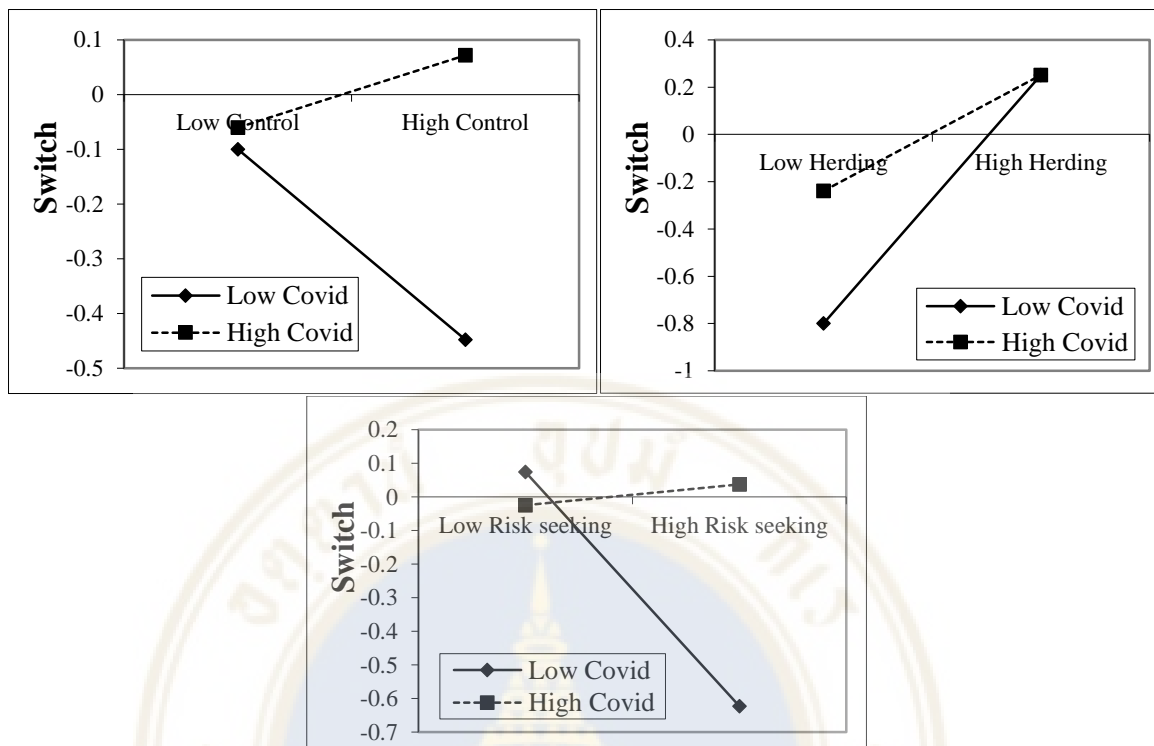
* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเปลี่ยนความตั้งใจโดยปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.093	0.083	0.052	1.772	0.077
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.137	0.120	0.066	2.059	0.040*
การกระทำตาม*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.156	-0.140	0.069	-2.244	0.025*
พฤติกรรมที่พาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.231	-0.215	0.069	-3.350	0.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.204	0.190	0.065	3.144	0.002**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.099	0.091	0.064	1.547	0.123
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.181	-0.165	0.053	-3.388	0.001**
Adjusted R ²	0.796				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมฟังพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเปลี่ยนความตั้งใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมฟังพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 79.6 (adjusted $R^2 = 0.796$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขาย พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมฟังพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = -0.215$, $p < 0.01$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = -0.165$, $p < 0.01$) ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจลดลง

นอกจากนี้ การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = 0.120$, $p < 0.05$) การกระทำตาม ($\beta = -0.140$, $p < 0.05$) และ

พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = 0.190, p < 0.01$) ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น

สมมติฐานที่ 13 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

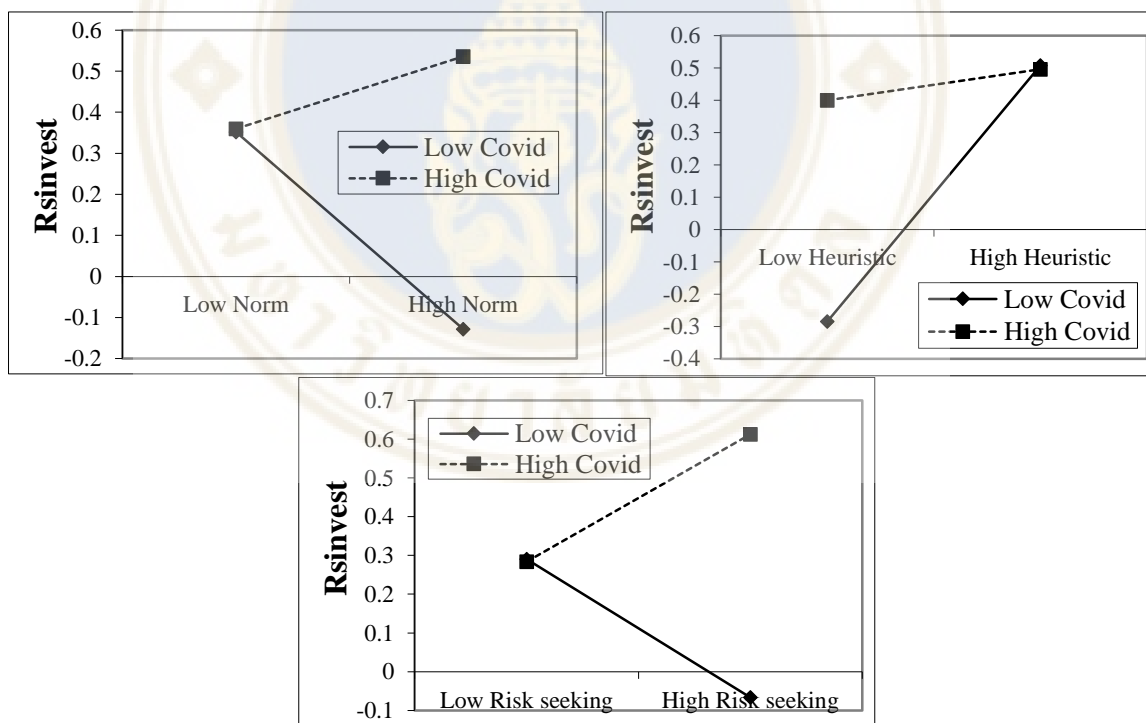
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	0.28		0.119	2.357	0.019
ทัศนคติ	0.289	0.3	0.065	4.459	0.000***
บรรทัดฐานของบุคคล	-0.074	-0.076	0.056	-1.333	0.183
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	0.172	0.17	0.064	2.688	0.007**
การกระทำตาม	0.167	0.17	0.066	2.539	0.012**
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.217	0.222	0.066	3.307	0.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.007	-0.007	0.055	-0.133	0.894
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.169	0.157	0.052	3.268	0.001**
การรับรู้ความเสี่ยง	-0.153	-0.15	0.052	-2.926	0.004**
การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.166	0.168	0.048	3.467	0.001**
ทัศนคติ*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.058	-0.058	0.072	-0.810	0.419
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.167	0.164	0.053	3.185	0.002**
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.035	-0.034	0.066	-0.529	0.597
การกระทำตาม*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.021	0.021	0.069	0.304	0.761
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.169	-0.174	0.069	-2.451	0.015*

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.167	0.171	0.065	2.572	0.010*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.063	-0.064	0.064	-0.990	0.323
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.074	-0.074	0.054	-1.383	0.167
Adjusted R ²	0.752				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง กับความตั้งใจลงทุนเพิ่มของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของความตั้งใจลงทุนเพิ่ม โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 75.2 (adjusted $R^2 = 0.752$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพติดการซื้อขาย พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านด้านบรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = 0.164, p < 0.01$) พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = -0.174, p < 0.05$) และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = 0.171, p < 0.05$) ส่งผลต่อความตั้งใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น

สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการบอกต่อในเชิงบวก

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวก โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

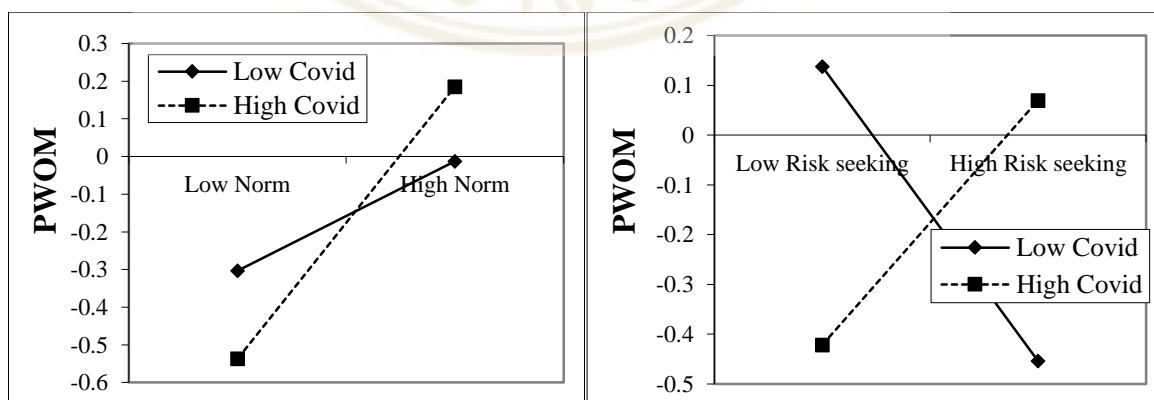
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.167		0.144	-1.157	0.248
ทัศนคติ	0.015	0.013	0.078	0.187	0.852
บรรทัดฐานของบุคคล	0.282	0.253	0.068	4.178	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	0	0.000	0.078	0.005	0.996
การกระทำตาม	0.312	0.277	0.08	3.917	0.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.251	0.223	0.08	3.156	0.002**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.03	-0.025	0.067	-0.454	0.650
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.021	0.017	0.063	0.336	0.737

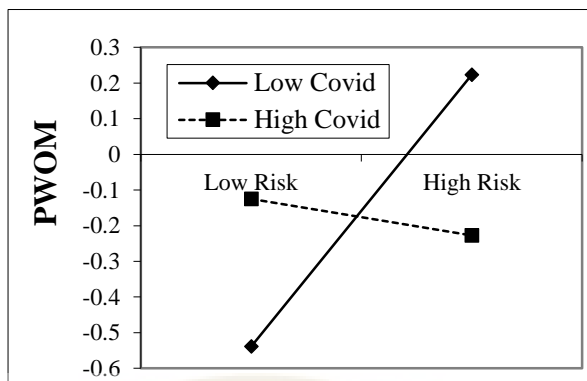
* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการบอกต่อในเชิงบวกโดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
การรับรู้ความเสี่ยง	0.194	0.165	0.064	3.046	0.002**
การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.01	-0.009	0.058	-0.179	0.858
ทัศนคติ*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.066	0.057	0.087	0.750	0.454
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.126	0.108	0.064	1.985	0.048*
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.114	-0.096	0.081	-1.417	0.157
การกระทำตาม*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.041	-0.036	0.084	-0.492	0.623
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.044	-0.039	0.084	-0.527	0.598
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.304	0.271	0.079	3.862	0.000***
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.011	-0.010	0.078	-0.141	0.888
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.247	-0.216	0.065	-3.806	0.000***
Adjusted R ²	0.724				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านด้านบรรทัดฐานของบุคคล พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการบอกต่อในเชิงบวกของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเปลี่ยนความตั้งใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 79.6 (adjusted $R^2 = 0.796$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = 0.108, p < 0.05$) และ พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = 0.271, p < 0.001$) ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น

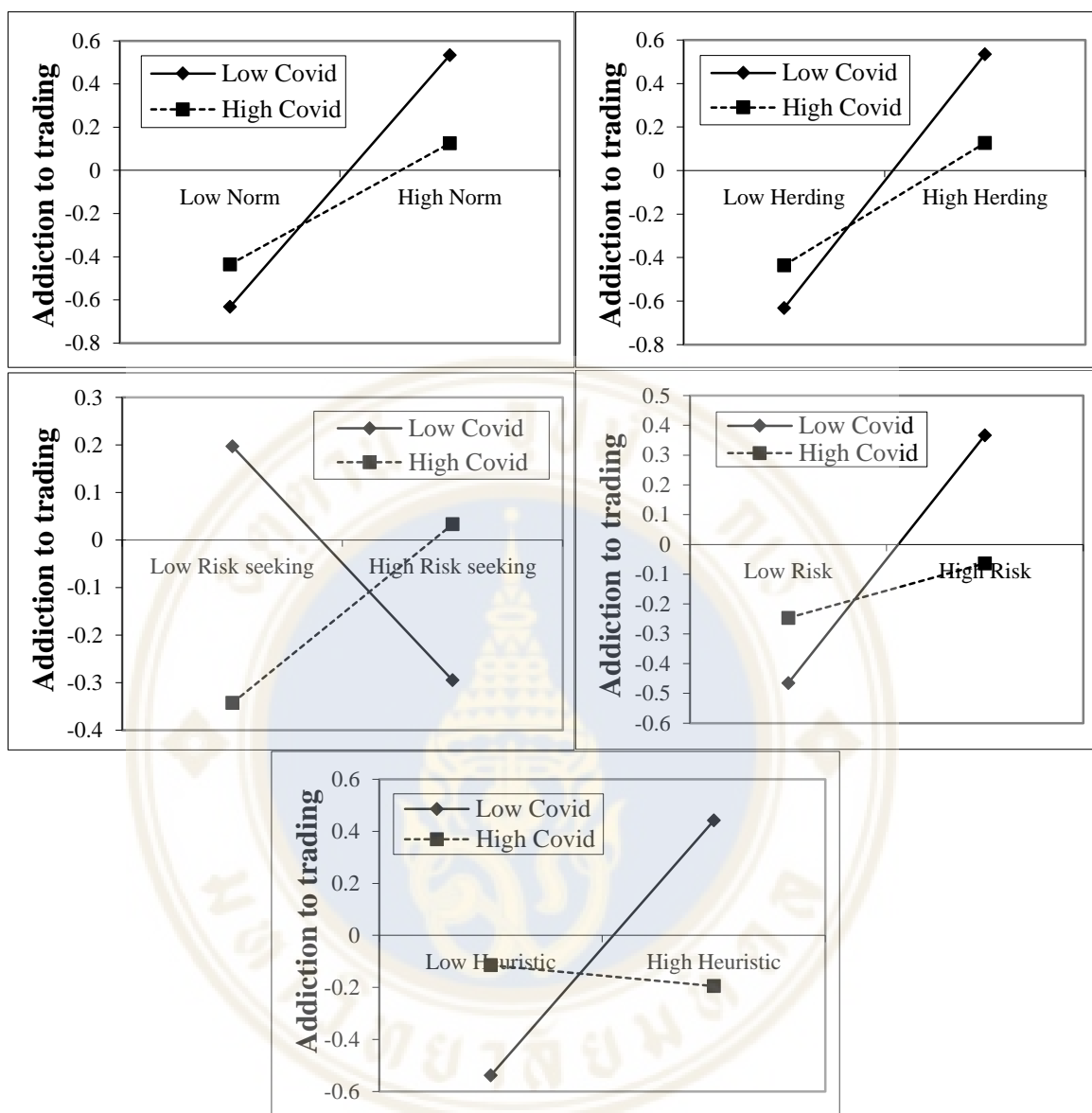
นอกจากนี้ การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = -0.216, p < 0.001$) ส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกลดลง

สมมติฐานที่ 15 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และการเสพติดการซื้อขาย

ตารางที่ 4.4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	-0.102		0.162	-0.629	0.530
ทัศนคติ	-0.187	-0.162	0.088	-2.126	0.034*
บรรทัดฐานของบุคคล	0.504	0.432	0.076	6.656	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	-0.239	-0.197	0.087	-2.745	0.006**
การกระทำตาม	0.360	0.306	0.089	4.030	0.000***
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	0.265	0.225	0.089	2.967	0.003**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.038	-0.029	0.075	-0.504	0.614
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.091	0.071	0.070	1.301	0.194
การรับรู้ความเสี่ยง	0.311	0.254	0.071	4.363	0.000***
การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.063	-0.053	0.065	-0.962	0.337
ทัศนคติ*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.180	0.149	0.098	1.838	0.067
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.184	-0.151	0.071	-2.581	0.010*
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.014	-0.011	0.090	-0.155	0.877
การกระทำตาม*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.301	0.249	0.094	3.190	0.002**
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.310	-0.265	0.094	-3.301	0.001**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.254	0.217	0.088	2.882	0.004**
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.020	0.017	0.087	0.228	0.820
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.194	-0.162	0.073	-2.672	0.008**
Adjusted R ²	0.682				

* p < 0.05, ** p < 0.01, *** p < 0.001

ภาพที่ 4.4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล การกระทำตาม พฤติกรรม ฟังพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง และการรับรู้ความเสี่ยง กับการเสพติดการซื้อขายของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโค วิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการ ควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมฟังพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจาก

ความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของการเสพติดการซื้อขาย โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 68.2 (adjusted $R^2 = 0.682$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคล ($\beta = -0.151, p < 0.05$) การกระทำตาม ($\beta = 0.249, p < 0.01$) พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ($\beta = 0.217, p < 0.01$) และการรับรู้ความเสี่ยง ($\beta = -0.162, p < 0.01$) ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น

นอกจากนี้ การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา ($\beta = -0.265, p < 0.01$) ส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายลดลง

สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง และความเร็วในการตัดสินใจ

ตารางที่ 4.4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

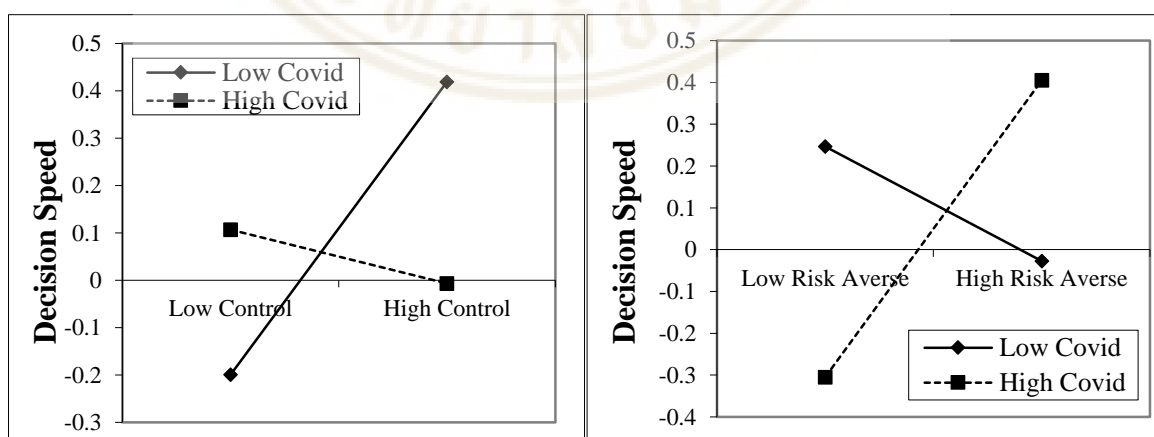
ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
Constant	0.080		0.135	0.595	0.552
ทัศนคติ	0.140	0.136	0.073	1.913	0.056
บรรทัดฐานของบุคคล	0.231	0.220	0.063	3.650	0.000***
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	0.137	0.126	0.073	1.885	0.060
การกระทำตาม	0.172	0.163	0.074	2.308	0.021*
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา	-0.001	-0.001	0.075	-0.019	0.985
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง	-0.154	-0.134	0.063	-2.471	0.014*
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	0.126	0.109	0.059	2.153	0.032*
การรับรู้ความเสี่ยง	0.353	0.322	0.059	5.941	0.000***

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ตารางที่ 4.4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยงและความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ (ต่อ)

ตัวแปร	โมเดล				
	Unstandardized beta	β	SE	t	p-value
การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.032	-0.030	0.054	-0.594	0.553
ทัศนคติ*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.085	-0.078	0.082	-1.038	0.300
บรรทัดฐานของบุคคล*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.064	0.059	0.060	1.080	0.281
การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.203	-0.183	0.075	-2.693	0.007**
การกระทำตาม*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.024	0.022	0.079	0.307	0.759
พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	-0.093	-0.089	0.078	-1.188	0.236
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.063	0.060	0.074	0.857	0.392
พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.263	0.246	0.073	3.623	0.000***
การรับรู้ความเสี่ยง*การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19	0.009	0.009	0.061	0.154	0.878
Adjusted R ²	0.725				

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ภาพที่ 4.4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองและพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง กับความเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุน Cryptocurrency โดยมีปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านบรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ด้านการรับรู้ความเสี่ยง สามารถอธิบายความแปรผันของความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ ได้ร้อยละ 72.5 (adjusted $R^2 = 0.725$)

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบอกต่อในเชิงบวก พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = -0.183, p < 0.01$) ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจลดลง

นอกจากนี้ การรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ($\beta = 0.246, p < 0.001$) ส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency” ในบทนี้เป็นการสรุปผลจากบทที่ผ่านมา และทำการอภิปรายผลรวมถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล รวมถึงหน่วยงานที่กำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล

5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลและนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับข้อมาอภิปรายได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทางประชากร

พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 39 ปี สถานภาพมีแฟนแต่ยังไม่ได้สมรส มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,000 – 35,000 บาท และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / อาชีพอิสระ โดยสามารถสรุปผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรได้ดังนี้

ด้านเพศ

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ การตั้งใจลงทุนเพิ่ม การบอกต่อเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจสูงที่สุด

ด้านอายุ

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยช่วงอายุ 30 – 39 ปี จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจสูงที่สุด

ด้านสถานภาพ

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยสถานภาพสมรส ไม่มีบุตร จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจสูงที่สุด

ด้านรายได้

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรายได้ 35,001 – 50,000 บาท จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจสูงที่สุด แต่ไม่พบว่ากลุ่มนักลงทุนที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีความตั้งใจลงทุนเพิ่มแตกต่างกัน

ด้านอาชีพ

จากผลการวิจัย พบว่ากลุ่มนักลงทุนที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / อาชีพอิสระ จะมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจสูงที่สุด

5.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจของนักลงทุนที่เคยลงทุนใน Cryptocurrency

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยที่ทำให้ให้นักลงทุนมีการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ พบว่า

ปัจจัยด้านการเปลี่ยนความตั้งใจ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการกระทำตามจะส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ทักษะคิด บรรทัดฐานของบุคคล และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหากความเสี่ยง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการกระทำตามมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Al-mansour (2020) และ Mahmood et al. (2016) ที่กล่าวว่า การกระทำตามส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมของนักลงทุน ในขณะที่ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยงก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mahmood et al. (2016) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมจากความคาดหวังมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการลงทุนของนักลงทุนปากีสถาน แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของ Al-mansour (2020) ที่กล่าวว่า คนจะพึงพาประสบการณ์จากอดีตอย่างการประสบความสำเร็จจากการลงทุนจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มเป็นผู้มองหากความเสี่ยงมากขึ้นและเพิ่มระดับความตั้งใจการลงทุนขึ้นไปอีก โดยผู้วิจัยอ้างอิงจากทฤษฎีพฤติกรรมจากความคาดหวัง (Prospect theory) ของ Kahneman & Tversky (1979) และ Tversky & Kahneman (1992) กล่าวว่า โดยธรรมชาติการตัดสินใจของมนุษย์ ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนจะมีลักษณะของ การหลีกเลี่ยงที่จะสูญเสีย (Loss Averse) หรืออคติบางอย่าง กล่าวคือ พฤติกรรมความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยงอาจได้รับอิทธิพลจากตัวแปร Loss Averse คั่นกลางหรือกำกับ ส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจในทิศทางเดียวกัน ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

ปัจจัยด้านความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติจะส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา การรับรู้ถึงการควบคุม พฤติกรรมของตนเอง พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การกระทำตาม และการรับรู้ความเสี่ยง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าทัศนคติมีความสำคัญต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kim (2021) ที่กล่าวว่า ทัศนคติต่อ Bitcoin เป็นเงินรูปแบบใหม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้ Bitcoin เนื่องจาก ทัศนคติที่ดีเป็นส่วนสนับสนุนสร้างแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

นั้นๆ (Ajzen, 2020) ในขณะเดียวกันปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหุ้นของ Ahmad & Shah (2020) ที่กล่าวว่า นักลงทุนที่มีความมั่นใจเกินไป (Overconfidence bias) ซึ่งเป็นพฤติกรรมหนึ่งในพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากความมั่นใจเกินไปส่งผลให้ประสิทธิภาพการลงทุนลดลง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจากผลการศึกษาที่ขัดแย้งกันเกิดจากการศึกษาในลักษณะของตลาดที่แตกต่างกัน เนื่องจากตลาดหุ้นเป็นตลาดที่มีมายาวนานกว่าเมื่อเทียบกับตลาด Cryptocurrency ที่เพิ่งเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในช่วงต้นของการแพร่ระบาดของโควิด-19 เมื่อเปรียบเทียบความรู้และการสังขมข้อมูลจากตลาด จะเห็นได้ว่าตลาด Cryptocurrency มีข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้น้อยกว่า อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การลงทุนใน Cryptocurrency อยู่ระหว่าง 1 – 2 ปี ดังนั้นจึงทำให้นักลงทุนต้องพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมา (Heuristic) เพื่อช่วยสนับสนุนการตัดสินใจมากกว่าตลาดหุ้น แต่ในระยะยาวผลการวิจัยอาจแตกต่างกันออกไป

ปัจจัยด้านการบอกต่อในเชิงบวก

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาจะส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาคือ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเองและพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยง ตามลำดับ โดยปัจจัยรองลงมาทั้งสองจะส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามต่อการบอกต่อในเชิงบวก แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมามีความสำคัญต่อการบอกต่อในเชิงบวกอย่างมาก ซึ่งมีทั้งสอดคล้องและแตกต่างกับผลการวิจัยพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหุ้นของ Khan et al. (2021) ที่กล่าวว่า ความพร้อมใช้งาน (Availability) และการเป็นตัวแทน (Representativeness) ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจลงทุนในมุมมองอนาคต (Long-term orientation) ของนักลงทุนปากีสถานในทิศทางตรงกันข้ามและทิศทางเดียวกันตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยทั้งสองเป็น Heuristics เหมือนกัน มีการพึ่งพาประสบการณ์หรือชุดข้อมูลที่รับรู้มาเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันด้วยตลาดที่เป็นตลาดหุ้นและตลาด Cryptocurrency โดยทำให้ข้อมูลของตลาด Cryptocurrency มีจำนวนน้อยกว่า จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คนบอกต่อในเชิงบวก ด้วยการพิจารณาข้อมูลที่นึกถึงได้ไวที่สุดหรือประเมินความน่าจะเป็นด้วยสมมติฐานที่เอนเอียง (Availability & Representativeness Bias) จากช่องทางในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency ผ่าน YouTube เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นสื่อทางเดียวทำให้การรับรู้และการจดจำเป็นไปตามคอนเทนต์ที่มีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการทำช่อง YouTube แต่ขาดข้อมูลที่แท้จริงของตลาดได้นั่นเอง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการบอกต่อในเชิงบวกไปยังแฟน / สามี / ภรรยา มากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อน บุตรหลาน และพ่อแม่ ตามลำดับ

ปัจจัยด้านการเสพติดการซื้อขาย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านกระทำตามจะส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากที่สุด รองลงมาคือ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยงตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากระทำตามมีความสำคัญต่อการเสพติดการซื้อขาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Martin et al. (2022) ที่กล่าวว่า ความกลัวที่จะพลาดอะไรบางอย่าง (Fear of missing out: FOMO) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ Cryptocurrency ในฐานะตัวแปรคั่นกลางของบุคลิกภาพด้านมืด (Dark personality) อีกทั้งจากผลการวิจัยของ Gupta & Shrivastava (2021) ระบุว่า ปัจจัยความกลัวที่จะพลาดอะไรบางอย่าง (FOMO) เป็นตัวแปรคั่นกลางระหว่างการกระทำตามและการตัดสินใจลงทุนใน Cryptocurrency รวมถึงจากการศึกษาของ Delfabbro et al. (2021) กล่าวว่า นักลงทุนที่ไม่มีประสบการณ์จะได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสื่อหรือความรู้สึกที่กลัวจะพลาดอะไรบางอย่าง (FOMO sentiments) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนักลงทุนส่วนใหญ่มีติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency ผ่าน YouTube

ปัจจัยด้านความเร็วในการตัดสินใจ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงจะส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือ บรรทัดฐานของบุคคล การกระทำตาม พฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ทัศนคติ และพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความเสี่ยงมีความสำคัญต่อความเร็วในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jariyapan et al. (2022) ที่กล่าวว่า การรับรู้ความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความตั้งใจลงทุนใน Cryptocurrency ในขณะเดียวกันปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Fatima et al. (2018) ที่กล่าวว่า บรรทัดฐานของบุคคลมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการลงทุนในตลาดหุ้นในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากบุคคลที่ใกล้ชิด มีความสำคัญ และให้ความนับถือ เป็นปัจจัยสนับสนุนสร้างให้เกิดแรงจูงใจต่อพฤติกรรมอย่างความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีบุคคลที่มีอิทธิพลทำให้ตัดสินใจส่วนใหญ่เป็นแฟน / สามี / ภรรยา รองลงมาเป็น บุตรหลาน เพื่อน พี่น้อง/ญาติ พ่อแม่ และสื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่อออนไลน์ ตามลำดับ

5.1.3 อิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยง ที่มีผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจเป็นตัวแปรกำกับ

เมื่อพิจารณาตัวแปรกำกับคือปัจจัยด้านการรับรู้สถานะเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึง การรับรู้สภาพความเป็นอยู่ของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น โดยเป็นการรับรู้สถานะทางการเงินในครอบครัว มาตรฐานการครองชีพ และความยากลำบากในการเลี้ยงชีพ พบว่า ตัวแปรกำกับจะส่งผลกระทบต่อขนาดและทิศทางของอิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และการรับรู้ความเสี่ยง และตัวแปรตาม ซึ่งประกอบไปด้วย การเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ดังต่อไปนี้

1) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าตนเองมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว ทัศนคติที่ดีต่อ Cryptocurrency จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น

2) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าตนเองมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น

3) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าตนเองมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว ทัศนคติที่ดีต่อ Cryptocurrency จะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น

4) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าตนเองมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น

5) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว พฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมหรือกลุ่มคนใกล้ชิดมีการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นมากขึ้น

6) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การรับรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นมากขึ้น ถึงแนวทางหรือหรือวิธีลดความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency แก่บุคคลอื่น

7) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้การพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นลดลง

8) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว ความพร้อมทางความรู้ วิธีการ รวมถึงเงินทุนในการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปลดลง

9) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปลดลง

10) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว พฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมหรือกลุ่มคนใกล้ชิดมีการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น

11) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการกระทำตามส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การเชิญชวนให้เข้ามาลงทุนใน Cryptocurrency ตามทั้งทางตรงและทางอ้อม จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Choi et al. (2022) ที่พบว่ามีการกระทำตามในตลาด Cryptocurrency ในช่วงตลาดขาลง

12) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น

13) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว ความพร้อมทางความรู้ วิธีการ รวมถึงเงินทุนในการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนเร็วมากขึ้น

14) หากมีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนมีการรับรู้ว่าคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่อเทียบกับคนอื่นแล้ว การตัดสินใจจากประสบการณ์อ้างอิงที่ผ่านมา แม้ว่าสถานการณ์หรือบริบทจะแตกต่างกันก็ตาม จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนเร็วมากขึ้น

5.1.4 อิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผน ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรม ปัจจัยการรับรู้ถึงความเสี่ยง ที่มีผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 เป็นตัวแปรกำกับ

เมื่อพิจารณาตัวแปรกำกับคือปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ซึ่งหมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์และอารมณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 (Zhou et al., 2019) พบว่า ตัวแปรกำกับจะส่งผลกระทบต่อขนาดและทิศทางของอิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การกระทำตาม พฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมา พฤติกรรมจากความคาดหวัง และการ

รับรู้ความเสี่ยง และตัวแปรตาม ซึ่งประกอบไปด้วย การเปลี่ยนความตั้งใจ ความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม การบอกต่อในเชิงบวก การเสพติดการซื้อขาย และความเร็วในการตัดสินใจ ดังต่อไปนี้

1) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การตัดสินใจจากประสบการณ์อ้างอิงที่ผ่านมา แม้ว่าสถานการณ์หรือบริบทจะแตกต่างกันก็ตาม จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency ลดลง

2) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency ลดลง

3) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก ความพร้อมทางความรู้ วิธีการ รวมถึงเงินทุนในการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น

4) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านการกระทำตามส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การเชิญชวนให้เข้ามาลงทุนใน Cryptocurrency ตามทั้งทางตรง และทางอ้อม จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Choi et al. (2022) ที่พบว่าการกระทำตามในตลาด Cryptocurrency ในช่วงตลาดขาลง

5) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อการเปลี่ยนความตั้งใจมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้การเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น

6) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อความตั้งใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติ

โควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมหรือกลุ่มคนใกล้ชิดมีการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น

7) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมพึงพาประสบการณ์ที่ผ่านมาส่งผลต่อความตั้งใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การตัดสินใจจากประสบการณ์อ้างอิงที่ผ่านมา แม้ว่าสถานการณ์หรือบริบทจะแตกต่างกันก็ตาม จะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น

8) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อความตั้งใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น

9) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมหรือกลุ่มคนใกล้ชิดมีการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นมากขึ้น

10) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นมากขึ้น

11) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการบอกต่อในเชิงบวกลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การรับรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นลดลง

12) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายน้อยลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมหรือกลุ่มคนใกล้ชิดมีการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้เกิดการพูดถึง Cryptocurrency ในทางที่ดีกับบุคคลอื่นลดลง

การลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น

13) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการกระทำตามส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การเชิญชวนให้เข้ามาลงทุนใน Cryptocurrency ตามทั้งทางตรงและทางอ้อม จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Choi et al. (2022) ที่พบว่ามีการกระทำตามในตลาด Cryptocurrency ในช่วงตลาดขาลง

14) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบมองหาความเสี่ยงส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมที่มองหาความเสี่ยง จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น

15) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การรู้ถึงความเสี่ยงจากการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปมากขึ้น

16) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมการพึ่งพาประสบการณ์ที่ผ่านมาส่งผลต่อการเสพติดการซื้อขายลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก การตัดสินใจจากประสบการณ์อ้างอิงที่ผ่านมา แม้ว่าสถานการณ์หรือบริบทจะแตกต่างกันก็ตาม จะทำให้พฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มากเกินไปลดลง

17) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจลดลง กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก ความพร้อมทางความรู้ วิธีการ รวมถึงเงินทุนในการลงทุนใน Cryptocurrency จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนช้าลง

18) หากมีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 อยู่ในระดับสูงจะทำให้ปัจจัยด้านพฤติกรรมจากความคาดหวังแบบหลีกเลี่ยงความเสี่ยงส่งผลต่อความเร็วในการตัดสินใจมาก

ขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่คนรับรู้วิกฤติโควิด-19 ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมาก พฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยง จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนเร็วมากขึ้น

5.2 ประโยชน์เชิงทฤษฎี (Theoretical Contribution)

เนื่องจากงานวิจัยนี้มีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีตามแผน (TPB) และแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเงินเชิงพฤติกรรม ประกอบด้วย Heuristics, Herding และ Prospect theory ที่กล่าวถึงอคติเบื้องหลังการตัดสินใจ ทำให้งานวิจัยนี้มีตัวแปรและแบบจำลองที่แตกต่างจากการวิจัยอื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยมีส่วนสนับสนุนทฤษฎีและแนวคิดภายใต้บริบทใหม่อย่าง การรับรู้สภาพเศรษฐกิจและการรับรู้วิกฤติโควิด-19 ที่งานวิจัยนี้ได้ศึกษาเพิ่มขึ้นมา ทั้งนี้ทั้งสองทฤษฎีช่วยให้เข้าใจปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของนักลงทุนใน Cryptocurrency ภายใต้บริบทประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

5.3 การประยุกต์ใช้เชิงกลยุทธ์

จากผลการศึกษาของงานวิจัยนี้สามารถนำมาประยุกต์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ หน่วยงานกำกับดูแล และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับได้ดังนี้

การประยุกต์ใช้เชิงกลยุทธ์กับหน่วยงานกำกับดูแล

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการเงินเชิงพฤติกรรมจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของนักลงทุนให้มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น แต่เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้เป็นการตัดสินใจที่แฝงอคติบางอย่างอยู่ ซึ่งไม่ได้เป็นผลดีต่อนักลงทุนเสมอไป ดังนั้นนักลงทุนเองอาจถูกหลอกล่อได้ง่ายจากการใช้ปัจจัยเหล่านี้เพื่อหาผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม ด้วยเรื่อง Cryptocurrency ก็ยังเป็นเรื่องใหม่มีการศึกษาภายใต้บริบทประเทศไทยยังน้อย ยิ่งโดยเฉพาะปัจจัยการกระทำตามบุคคลหรือนักลงทุนท่านอื่นมีอิทธิพลอย่างมากที่ทำให้เกิดการตัดสินใจและพฤติกรรมต่าง ๆ ถัดมา ซึ่งด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลควรจะได้ใส่ใจในเรื่องการลดการกระทำที่เกิดจากการชักชวน เชื่อเชื่อยุ และการแสดงผลกำไรที่ได้ ที่จะทำให้นักลงทุนมีแนวโน้มจะเข้ามาเพื่อกระทำตามลง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่องทางในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency ผ่าน YouTube รองลงมาคือ Facebook หน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องนี้จึงควรเน้นกำกับดูแลในสื่อออนไลน์ดังกล่าว

นอกจากนี้การกระทำตามจะยังมีอิทธิพลมากขึ้นเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์อย่างสภาวะเศรษฐกิจและสถานการณ์โควิด-19 ที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจทำให้ตลาดไร้เสถียรภาพได้ ดังนั้นหน่วยงานที่กำกับดูแลยังต้องใส่ใจเป็นพิเศษกับการโฆษณาชวนเชื่อภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจากงานวิจัยพบว่า การสร้างทัศนคติที่ดีต่อ Cryptocurrency ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้สภาวะเศรษฐกิจในระดับต่ำจะสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่นมาลงทุนใน Cryptocurrency และความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากกว่ากลุ่มคนที่มีการรับรู้สภาวะเศรษฐกิจในระดับสูง กล่าวคืออาจมีผู้ไม่หวังดีพยายามหลอกล่อด้วยการสร้างทัศนคติต่อ Cryptocurrency ในเชิงมาเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่หรือฐานะทางการเงินให้ดีขึ้น จนทำให้คนที่ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับ Cryptocurrency หันมาลงทุนมากขึ้น แต่จากความรู้ ความเข้าใจในการลงทุนใน Cryptocurrency ไม่มี จนทำให้โดนหลอกล่อหรือตกหลุมพรางได้ง่าย ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลเรื่องนี้จึงควรพิจารณาการโฆษณาชวนเชื่อที่พยายามสื่อสารถึงการลงทุนใน Cryptocurrency และจะทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

การประยุกต์ใช้เชิงกลยุทธ์กับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มที่มีลักษณะประชากรเป็น เพศชาย อายุ 30 – 39 ปี สถานภาพสมรส แต่ยังไม่เป็นบุตร มีรายได้ต่อเดือน 35,001 – 50,000 บาท ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / เจ้าของกิจการ / ค้าขาย / อาชีพอิสระ มีการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น และมีความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากขึ้น มากกว่ากลุ่มที่มีลักษณะประชากรอื่น ดังนั้นหากธุรกิจมีกลยุทธ์ในการหาลูกค้ากลุ่มใหม่ กลุ่มนี้จึงมีโอกาสูงที่จะมาเป็นลูกค้าในอนาคต และหากธุรกิจมีกลยุทธ์จัดการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (CRM) เพื่อให้ลูกค้าเดิมมีการบอกต่อในเชิงบวกกับบุคคลอื่นมากขึ้น สามารถใช้กลุ่มเป้าหมายข้างต้น เนื่องจากกลุ่มที่มีลักษณะประชากรดังกล่าวจะมีการบอกต่อในเชิงบวกมากกว่ากลุ่มลักษณะประชากรอื่น นอกจากนี้หากธุรกิจต้องการกลุ่มลูกค้าเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามกลยุทธ์ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า กลุ่มที่มีลักษณะประชากรข้างต้นนี้มีพฤติกรรมการใช้เวลาอยู่กับ ราคา การซื้อขาย Cryptocurrency ที่มาก และตัดสินใจลงทุนเร็วกว่ากลุ่มที่มีลักษณะประชากรอื่น

และผลการวิจัยนี้สามารถนำมาช่วยออกกลยุทธ์ทางการตลาดได้ โดยผู้วิจัยยกตัวอย่างการปรับประยุกต์กับการตลาด 4Ps ซึ่งประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product), ราคา (Price), สถานที่ (Place) และ โปรโมชัน (Promotion) สำหรับในแง่ของผลิตภัณฑ์ จากปัจจัยด้านทัศนคติ บรรทัดฐาน การติดตามนัก

ลงทุนท่านอื่น และพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น ประกอบกับผลแบบสอบถามพบว่า ประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุนส่วนใหญ่เป็นรูปแบบกองทุน มีประเด็นที่สนใจส่วนใหญ่เป็น ปัจจัยเชิงเทคนิค (Technical Analysis) และความคาดหวังต่อการลงทุนใน Cryptocurrency ส่วนใหญ่เป็นการเก็งกำไรจากส่วนต่างของราคา ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่จะตอบ โจทย์ลูกค้าเพื่อสร้างทัศนคติที่ดี บรรทัดฐานที่คล้ายคลึงกับผลิตภัณฑ์การเงินแบบดั้งเดิมและทำให้เกิดการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่น มาลงทุนใน Cryptocurrency มากขึ้น คือ แพลตฟอร์มกองทุนรวม Centralized Defi (CeDefi) ซึ่งไว้ตัวกลางหรือการ Decentralized ตามหลักการของ Cryptocurrency โดยอาศัยอัลกอริทึมทางคณิตศาสตร์เป็นผู้จัดการกองทุนอาศัยข้อมูลเชิงเทคนิค เช่น Indicator ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และตัดสินใจปรับเปลี่ยนสัดส่วนเงินทุน โดยนักลงทุนส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะลงทุนใน Store of Value เช่น BTC และ LTC เป็นต้น รองลงมาเป็น Smart Contract เช่น ETH, ADA, DOT และ SOL เป็นต้น และ Stable coin เช่น USDT, BUSD, USDC และ DAI ดังนั้นกองทุนก็จะมีให้เลือกมากมายสำหรับนักลงทุนที่รับความเสี่ยงได้น้อย รวมถึงนักลงทุนที่รับความเสี่ยงได้มาก โดยปรับเปลี่ยนประเภท Cryptocurrency ตามความสนใจของนักลงทุน เช่น กองทุน A มีสัดส่วน BTC อยู่ที่ 50% ETH อยู่ที่ 30% และ USDC อยู่ที่ 20% เป็นต้น ทั้งนี้แพลตฟอร์มจะดำเนินการใน Decentralized Protocol ค่าธรรมเนียมจึงถูกกว่าผลิตภัณฑ์การเงินแบบดั้งเดิม รวมถึงจุดเด่นที่จะแตกต่างจาก Defi ทั่วไปคือการร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ ในการประกอบ Centralized Finance และ Decentralized Finance ให้เป็น CeDefi และเป็นการไปสู่อะไรที่ร่วมมือคือการที่ลูกค้าสามารถใช้เงินทุนในแพลตฟอร์มกองทุนรวม Cryptocurrency นี้เป็นเครดิตเพื่อกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์จากมูลค่าพอร์ตของแต่ละบุคคลที่ซึ่งธุรกิจสามารถตกลงร่วมกับธนาคารได้ โดยสัญญาของลูกค้าและธนาคารจะเป็นรูปแบบ Smart Contract มีการกำหนดเวลาคืนเงิน และหากคืนไม่ครบกำหนดก็จะมีบทหักเงินจากกองทุน Cryptocurrency ในอัตราแลกเปลี่ยนขณะนั้น เพื่อค่อย ๆ สร้างการเปลี่ยนแปลงในการผสานสองโลกการเงินให้อยู่ร่วมกันเป็น Ecosystem ในด้านโปรโมชันเพื่อส่งเสริมการขายเพื่อให้เกิดการลงทุนเพิ่ม พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความตั้งใจลงทุนเพิ่มที่สำคัญคือ ทัศนคติ ความพร้อมทางความรู้ วิธีการ รวมถึงเงินทุนในการลงทุนใน Cryptocurrency และการติดตามนักลงทุนท่านอื่น โดยสำหรับทัศนคติสามารถสร้างได้ด้วยการที่นักลงทุนสามารถรับเหรียญของแพลตฟอร์มได้จากการฝากเงินในกองทุน ซึ่งสามารถนำไปแลกเปลี่ยนในตลาดเป็นเงินหรือสะสมเพื่อสิทธิพิเศษ เช่น ลดค่าธรรมเนียม เป็นต้น จะเห็นได้ว่านักลงทุนสามารถได้รับทั้งส่วนต่างที่เกิดจากกองทุนและเหรียญของแพลตฟอร์ม นอกจากนี้การให้ความรู้ รวมถึงการ

จำนวนเงินลงทุนจำนวนไม่มากก็สามารถลงทุนได้ จะช่วยให้เกิดการความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มได้ โดยนักลงทุนส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสารผ่านทาง YouTube ดังนั้นควรจะมีสื่อที่ให้ความรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับ Cryptocurrency ในสื่อดังกล่าว รวมถึงการติดตามนักลงทุนท่านอื่น เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลทั้งการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนอื่นมาที่ Cryptocurrency และความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่ม ซึ่งปรับมาเป็นเป็นกลยุทธ์ด้านผู้นำเสนอสินค้าอาจสื่อสารถึงการถือครอง Cryptocurrency ตัวไหนมากที่สุด โดยอาจมีผู้นำเสนอสินค้าเป็น คุณเคน นครินทร์ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในปัจจุบันและทั้งยังมีลักษณะประชากรตรงกับกลุ่มเป้าหมายข้างต้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยสามารถช่วยให้ธุรกิจกำหนดกลยุทธ์ภายใต้สถานการณ์หรือกลุ่มบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยจากงานวิจัยพบว่า การสร้างทัศนคติที่ดีต่อ Cryptocurrency ในกลุ่มคนที่มีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับต่ำจะสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนความตั้งใจจากการลงทุนประเภทอื่นมาลงทุนใน Cryptocurrency และความตั้งใจที่จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนมาที่ Cryptocurrency มากกว่ากลุ่มคนที่มีการรับรู้สถานะเศรษฐกิจในระดับสูง กล่าวคือ การโฆษณาเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีใน Cryptocurrency สำหรับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง จะทำให้เกิดการเปลี่ยนความตั้งใจและความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มใน Cryptocurrency มากกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ดังนั้นธุรกิจอาจจะต้องมองหาความต้องการของคนกลุ่มนี้และประโยชน์ที่จะได้รับจากการมาลงทุนใน Cryptocurrency ที่เข้ากันอย่างเหมาะสม ที่จะได้สื่อสารได้ถูกประเด็นและก่อให้เกิดการตัดสินใจที่จะมาลงทุนมากขึ้น

รวมถึงผลการวิจัยจากงานวิจัยพบว่า กลุ่มคนที่มีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ที่อยู่ในระดับสูง การอ้างอิงพฤติกรรมส่วนใหญ่ภายในสังคมจะทำให้เกิดความตั้งใจที่จะลงทุนเพิ่มมากกว่ากลุ่มคนที่มีการรับรู้ความรุนแรงของวิกฤติโควิด-19 ที่อยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ กลุ่มคนที่รับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 สูงกว่าคนอื่น เมื่อรับรู้บรรทัดฐานส่วนใหญ่ของสังคมที่มีการลงทุนใน Cryptocurrency จะมีการตัดสินใจลงทุนเพิ่มมากกว่ากลุ่มคนที่รับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 ต่ำกว่าคนอื่น ดังนั้นหากธุรกิจกำลังมองหาแคมเปญเพื่อระดมเงินทุนเพิ่ม อาจใช้จุดรับวัคซีนในการทำกิจกรรมส่งเสริมการตลาดได้ เพราะคนที่เข้ารับวัคซีนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ใส่ใจกับโรคนี้ โดยอาจใช้วิธีการทางการตลาดอย่างการลด แลก แจก แถม เพื่อเรียกความสนใจเพื่อดึงคนเข้ามาและสร้างการรับรู้บรรทัดฐานขึ้นในจุดนั้น ซึ่งจะทำให้กลุ่มคนที่ใส่ใจกับโรคนี้มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจลงทุนเพิ่มใน Cryptocurrency

5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

แม้ว่าการศึกษาวิจัยนี้จะได้อัศจรรย์ที่สำคัญ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดบางประการ เพื่อให้ผล การศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้สามารถต่อ ยอดและขยายไปในขอบเขตที่กว้างมากยิ่งขึ้น ทางผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดจากสภาวะตลาดมีแนวโน้มขาลง ทำให้การเก็บรวบรวม กลุ่มตัวอย่างได้เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ในการลงทุนใน Cryptocurrency ดังนั้นใน การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มผู้ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์ในการลงทุนใน Cryptocurrency และพิจารณาถึงสภาพตลาดก่อนการวางแผนกำหนดรูปแบบการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากสภาพตลาด ไม่เอื้ออำนวยต่อการเก็บข้อมูล การศึกษาครั้งถัดไปควรพิจารณาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อการเก็บ ข้อมูลเป็นไปได้อย่างราบรื่น

2. จากผลการศึกษาวิจัยในครั้ง นี้ พบว่า ยังมีตัวแปรที่น่าสนใจอย่าง Loss Aversion และ FOMO (Fear of missing out) ซึ่งน่าจะมี ความสัมพันธ์ต่อปัจจัยด้านการกระทำตาม (Herding Factor) และพฤติกรรมต่าง ๆ โดยการศึกษาวิจัยครั้งถัดไปสามารถเพิ่มรายละเอียดปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับเหตุผล ของปัจจัยด้านการกระทำตามได้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย ชุนหจินดา (2018). บทเรียนจากทศวรรษแรกของคริปโทเคอร์เรนซี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การ เรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 8(1), 1-28. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/e-jodil>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย (2022). Cryptocurrency ศึกษาให้เข้าใจก่อนลงทุน. ธนาคารแห่งประเทศไทย. Retrieved Apr 13 from <https://www.bot.or.th/Thai/Segmentation/Pages/Cryptocurrency.aspx>
- อริศคุณ พฤกษนันทนนาทร (2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของบริษัทขนส่งสินค้าในประเทศไทย การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Ahmad, M., & Shah, S. Z. A. (2020). Overconfidence heuristic-driven bias in investment decision-making and performance: mediating effects of risk perception and moderating effects of financial literacy. *Journal of Economic and Administrative Sciences*, 38(1), 60-90. <https://doi.org/10.1108/JEAS-07-2020-0116>
- Ajzen, I. (2020). The theory of planned behavior: Frequently asked questions. *Human Behavior & Emerging Technologies*, 2(4), 314-324. <https://doi.org/10.1002/hbe2.195>
- Akhtar, F., & Das, N. (2018). Predictors of investment intention in Indian stock markets: Extending the theory of planned behaviour. *International Journal of Bank Marketing*, 37(1), 97-119. <https://doi.org/10.1108/IJBM-08-2017-0167>
- Al-mansour, B. Y. (2020). Cryptocurrency market: Behavioral finance perspective. *The Journal of Asian Finance, Economics, and Business*, 7(12), 159-168.
- Amirat, A., Alwafi, W., & McMillan, D. (2020). Does herding behavior exist in cryptocurrency market? *Cogent Economics & Finance*, 8(1), 1-20. <https://doi.org/10.1080/23322039.2020.1735680>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Anser, M. K., Zaigham, G. H. K., Imran Rasheed, M., Pitafi, A. H., Iqbal, J., & Luqman, A. (2020). Social media usage and individuals' intentions toward adopting Bitcoin: The role of the theory of planned behavior and perceived risk. *International Journal of Communication Systems*, 33(17). <https://doi.org/10.1002/dac.4590>
- Baur, D. G., Hong, K., & Lee, A. D. (2018). Bitcoin: Medium of exchange or speculative assets? *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 54, 177-189. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.intfin.2017.12.004>
- Bouri, E., Gupta, R., & Roubaud, D. (2019). Herding behaviour in cryptocurrencies. *Finance Research Letters*, 29, 216-221. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2018.07.008>
- Camfield, L., & Esposito, L. (2014). A cross-country analysis of perceived economic status and life satisfaction in high-and low-income countries. *World Development*, 59, 212-223. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2014.01.018>
- Choi, K.-H., Kang, S. H., & Yoon, S.-M. (2022). Herding behaviour in Korea's cryptocurrency market. *Applied Economics*, 54(24), 2795-2809. <https://doi.org/10.1080/00036846.2021.1998335>
- Ciaian, P., Rajcaniova, M., & Kancs, d. A. (2016). The economics of BitCoin price formation. *Applied Economics*, 48(19), 1799-1815. <https://doi.org/10.1080/00036846.2015.1109038>
- CoinMarketCap. (2022). *Global Cryptocurrency Market Charts*. CoinMarketCap. Retrieved Apr 13 from <https://coinmarketcap.com/charts/>
- Delfabbro, P., King, D. L., & Williams, J. (2021). The psychology of cryptocurrency trading: Risk and protective factors. *Journal of Behavioral Addictions*, 10. <https://doi.org/10.1556/2006.2021.00037>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Diacon, S., & Ennew, C. (2001). Consumer Perceptions of Financial Risk. *The Geneva Papers on Risk and Insurance. Issues and Practice*, 26(3), 389-409.
<http://www.jstor.org/stable/41952582>
- Dyhrberg, A. H. (2016). Hedging capabilities of bitcoin. Is it the virtual gold?. *Finance Research Letters*, 16, 139-144. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2015.10.025>
- Evrin Mandaci, P., & Cagli, E. C. (2022). Herding intensity and volatility in cryptocurrency markets during the COVID-19. *Finance Research Letters*, 46, Part B.
<https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.102382>.
- Fatima, A., & Niladri, D. (2018). Predictors of investment intention in Indian stock markets : Extending the theory of planned behaviour. *International Journal of Bank Marketing*, 37(1), 97-119. <https://doi.org/10.1108/IJBM-08-2017-0167>
- Gupta, S., & Shrivastava, M. (2021). Herding and loss aversion in stock markets: mediating role of fear of missing out (FOMO) in retail investors. *International Journal of Emerging Markets*, 17(7), 1720-1737. <https://doi.org/10.1108/IJOEM-08-2020-0933>
- Hirshleifer, D. (2015). Behavioral Finance. *Annual Review of Financial Economics*, 7, 133-159.
<http://www.jstor.org/ejournal.mahidol.ac.th/stable/44864033>
- Hu, S., Hu, L., & Wang, G. (2020). Moderating role of addiction to social media usage in managing cultural intelligence and cultural identity change. *Information Technology & People*, 34(2), 704-730. <https://doi.org/10.1108/ITP-10-2019-0518>
- Jariyapan, P., Mattayaphutron, S., Gillani, S. N., & Shafique, O. (2022). Factors Influencing the Behavioural Intention to Use Cryptocurrency in Emerging Economies During the COVID-19 Pandemic: Based on Technology Acceptance Model 3, Perceived Risk, and Financial Literacy. *Frontiers in psychology*, 12, 814087.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.814087>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Jordan, J., & Kaas, K. P. (2002). Advertising in the mutual fund business: The role of judgmental heuristics in private investors' evaluation of risk and return. *Journal of Financial Services Marketing*, 7(2), 129. <https://doi.org/10.1057/palgrave.fsm.4770079>
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk. *Econometrica*, 47(2), 263-291. <https://doi.org/10.2307/1914185>
- Kemp, S. (2022). *Digital 2022: Global overview report*. Datareportal. Retrieved Apr 13 from <https://datareportal.com/reports/digital-2022-global-overview-report>
- Khan, I., Afeef, M., Jan, S., & Ihsan, A. (2021). The impact of heuristic biases on investors' investment decision in Pakistan stock market: moderating role of long term orientation. *Qualitative Research in Financial Markets*, 13(2), 252-274. <https://doi.org/10.1108/QRFM-03-2020-0028>
- Kim, M. (2021). A psychological approach to Bitcoin usage behavior in the era of COVID-19: Focusing on the role of attitudes toward money. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 62, 102606. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2021.102606>
- Kristoufek, L. (2015). What Are the Main Drivers of the Bitcoin Price? Evidence from Wavelet Coherence Analysis. *PloS one*, 10(4), 1-15. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0123923>
- Mahmood, Z., Kouser, R., Abbas, S. S., & Saba, I. (2016). The Effect of Hueristics, Prospect and Herding Factors on Investment Performance. *Pakistan Journal of Social Sciences (PJSS)*, 36(1), 475-484.
- Martin, B. A., Chrysochou, P., Strong, C., Wang, D., & Yao, J. (2022). Dark personalities and Bitcoin®: The influence of the Dark Tetrad on cryptocurrency attitude and buying intention. *Personality and Individual Differences*, 188, 111453. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.111453>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Mendoza-Tello, J. C., Mora, H., Pujol-López, F. A., & Lytras, M. D. (2018). Social Commerce as a Driver to Enhance Trust and Intention to Use Cryptocurrencies for Electronic Payments. *IEEE Access*, 6, 50737-50751. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2018.2869359>
- Mills, D. J., & Nower, L. (2019). Preliminary findings on cryptocurrency trading among regular gamblers: A new risk for problem gambling?. *Addictive Behaviors*, 92, 136-140. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2019.01.005>
- Nakamoto, S., & Bitcoin, A. (2008). A peer-to-peer electronic cash system. *Bitcoin*.
- Nofsinger, J. R., & Sias, R. W. (1999). Herding and Feedback Trading by Institutional and Individual Investors. *The Journal of Finance*, 54(6), 2263-2295. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00188>
- Pandey, R., & Jessica, V. M. (2019). Sub-optimal behavioural biases and decision theory in real estate: The role of investment satisfaction and evolutionary psychology. *International Journal of Housing Markets and Analysis*, 12(2), 330-348. <https://doi.org/10.1108/IJHMA-10-2018-0075>
- Peter, J. P., & Ryan, M. J. (1976). An Investigation of Perceived Risk at the Brand Level. *Journal of Marketing Research (JMR)*, 13(2), 184-188. <https://doi.org/10.2307/3150856>
- Pompian, M. M. (2012). *Behavioral finance and wealth management : how to build investment strategies that account for investor biases*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Spyrou, S. (2013). Herding in financial markets: a review of the literature. *Review of Behavioral Finance*, 5(2), 175-194. <https://doi.org/10.1108/RBF-02-2013-0009>
- Statista. (2022). *Number of crypto coins 2013-2022*. Raynor de Best. Retrieved Mar 22 from <https://www.statista.com/statistics/863917/number-crypto-coins-tokens/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sun, W., Dedahanov, A. T., Shin, H. Y., & Kim, K. S. (2020). Switching intention to crypto-currency market: Factors predisposing some individuals to risky investment. *PloS one*, *15*(6), e0234155. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0234155>
- Trang, P. T. M., & Tho, N. H. (2017). Perceived risk, investment performance and intentions in emerging stock markets. *International Journal of Economics and Financial Issues*, *7*(1), 269-278. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijefi/issue/32002/353185?publisher=http-www-cag-edu-tr-ilhan-ozturk>
- Tversky, A., & Kahneman, D. (1978). Judgment under uncertainty : heuristics and biases ; biases in judgments reveal some heuristics of thinking under uncertainty. *Science*, *185*(4157), 1124-1131. <https://doi.org/10.1126/science.185.4157.1124>
- Tversky, A., & Kahneman, D. (1992). Advances in Prospect Theory: Cumulative Representation of Uncertainty. *Journal of Risk & Uncertainty*, *5*(4), 297-323. <https://doi.org/10.1007/BF00122574>
- Van Tonder, E., Petzer, D. J., Van Vuuren, N., & De Beer, L. T. (2018). Perceived value, relationship quality and positive WOM intention in banking. *International Journal of Bank Marketing*, *36*(7), 1347-1366. <https://doi.org/10.1108/IJBM-08-2017-0171>
- Vidal-Tomás, D., Ibáñez, A. M., & Farinós, J. E. (2019). Herding in the cryptocurrency market: CSSD and CSAD approaches. *Finance Research Letters*, *30*, 181-186. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.frl.2018.09.008>
- Yarovaya, L., Matkovskyy, R., & Jalan, A. (2021). The effects of a “black swan” event (COVID-19) on herding behavior in cryptocurrency markets. *Journal of International Financial Markets, Institutions & Money*, *75*. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2021.101321>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Yazdanpanah, M., & Forouzani, M. (2015). Application of the Theory of Planned Behaviour to predict Iranian students' intention to purchase organic food. *Journal of Cleaner Production*, 107, 342-352. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2015.02.071>
- Zhou, Z., Ki, E.-J., & Brown, K. A. (2019). A measure of perceived severity in organizational crises: A multidimensional scale development and validation. *Journal of International Crisis and Risk Communication Research*, 2(1), 39-60. <https://search.informit.org/doi/10.3316/INFORMIT.099699361638946>
- Zipmex.com. (2022). โควิด 19 กับผลกระทบต่อสินทรัพย์ดิจิทัล และบิทคอยน์ Zipmex.com. Retrieved Apr 13 from <https://zipmex.com/th/learn/covid19-effect-on-digital-assets/>